

T. C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını
Yeniden Düzenleme Projesi
İÇ - DÜZEN Yayınları No. 1

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDA YENİDEN DÜZENLEME ÇALIŞMALARI

Hazırlayan :
Proje Müdürlüğü

352.23

141

TİD KÜTÜPHANESİ
Kayıt No.: 861

GÜRSOY Basımevi - 1968 - Ankara

İDARECİLER, BÜYÜK TÜRK ÜLUSUNUN TAM ANLAMİYLE
MİLLET OLMASINI İSTİYEN, ONUNLA EN MODERN BİR TÜRK
DEVLETİ KURMAK İÇİN İNSANLIK FEDAKÂRLIKLARININ
HİÇ BİRİSİNİ ESİRGEMİYEN, KÜLTÜR, İDARE, İNTİZAM VE
DEVLET ANLAMLARINI EN SON İLMİ TELÂKKİLERE GÖRE
TEBELLÜR ETTİRMEYE ÇALIŞMIŞ VE ÇALIŞAN ARKADAŞ-
LARIMDIR.

M. KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

	<u>Sahife</u>
ÖNSÖZ	
Giriş	1
BÖLÜM I — ESASLAR	3
Araştırmanın maksadı	3
Araştırmanın sınırı	4
Yeniden düzenleme ve araştırma yapmayı gerektiren nedenler	5
BÖLÜM II — ÇALIŞMALAR	9
I — Hazırlık Çalışmaları	9
II — Taşra Çalışmaları	10
III — Merkez Çalışmaları	12
IV — Araştırmada Uygulanan Metod	14
A — Araştırma Rehberi	14
B — Teşkilatlanmanın 12 yönü	16
C — Kullanılan araştırma teknikleri	17
Ç — Bilgi Tesbit ve tahlil usulü	18
a. Mevcut durumun tesbiti	
b. Tahlil ve değerlendirme	
c. Çözüm yolu	
D — Bilgileri kaydetme usulü	19
E — Rapor gerçevesi	19

	Sahife
V — Araştırmayı yürüten teşkilât ve ekipler itibariyle yapılan çalışmalar	20
A — Yönetim Kurulu	20
B — Proje Müdürlüğü	21
C — Koordinasyon Kurulu	22
Ç — Proje Danışmanlığı	22
D — Özel Etüd ve Dokümantasyon	23
E — Dış ülkelerde inceleme	24
F — Araştırma Ekipleri	24
1 — İl Genel İdaresi	25
2 — Zabıta	29
3 — Nüfus	34
4 — Sivil Savunma	36
5 — Mahallî İdareler	40
a. Özel İdare	42
b. Belediye	44
c. Köy ve Toplum Kalkınması	47
6 — Personel	52
7 — Levazım, Kâğıt İşleri ve diğer yardımcı birimler	54
8 — Bakanlık Makamı ve Danışma Birimleri	55
VI — Bundan sonra yapılacak işler	55
VII — SONUÇ.	56

Ö N S Ö Z

Bütün Türk İdaresinin içinde bulunduğu yeniden düzenleme ihtiyacını, Türk İdaresindeki önemli rolü dolayısıyla, şiddetle hissedilen Bakanlığımız, bir yıldan beri, yapmak zorunda olduğu yeniden düzenlemeye mesnet teşkil edecek bir araştırmanın içinde bulunmaktadır.

Hizmete, refaha ve iktisadî kalkınmaya yönelmiş bir Devlet anlayışı içinde, «İdare» nin gerçekten karışık, anlaşılabilirliği güç, çok çeşitli meselelerini, kapalı kapılar ardında, sadece şahsî tecrübelerle dayanan masabaşı çalışmalarıyla çözmek mümkün değildir.

Bu bakımdan, memleketin ve idarenin içinde bulunduğu şartları, hizmetin ve teşkilâtın gerçek durumunu ve aksaklıkları yerinde inceleyip tesbit ettikten ve bunları modern âdeme idaresi prensipleriyle karşılaştırarak değerlendirdikten sonra, İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra kuruluşlarını, kendisinden beklenen hizmetleri tam olarak yapabilecek şekilde yeniden düzenlemeyi amaç edinen bu çalışmalara büyük önem vermekteyiz.

Bu küçük kitap; «İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme (İÇ - DÜZEN) projesi» esasları içinde yapılmakta olan araştırmanın maksat, sınır ve nedenlerini belirtmek; uygulanan metod hakkında bilgi vermek; bir yıldan beri üzerinde çalışılan konuları ve bu konularla ilgili çalışmalarını açıklamak ve böylece müteakip safhada (İÇ - DÜZEN) yayımları içinde çıkacak raporların nasıl bir araştırma metodu ile hazırlandığını ilgililere ve kamuoyuna duyurarak meselelerin tartışılmasına zemin hazırlamak maksadiyle düzenlenmiştir.

Araştırma faaliyetimize gönül veren ve bu uğurda hizmet ve çaba sarfeden her kademedeki arkadaşlarıma teşekkürlerimi, teşekkür ve takdirlerimi ifade etmeyi edası gereken bir vecibe telâkki ederim.

Dr. Faruk Sükan

Dr. Faruk Sükan
İçişleri Bakanı

G İ R İ Ş

İçişleri Bakanlığı hizmet ve teşkilâtı üzerinde 15 aydan beri süregelen bir araştırma yapılmaktadır. Tamamen Bakanlık personeli içinden ayrılan (25 - 30) elemanın daimî çalışmaları ile yürütülen bu araştırmalar, İçişleri Bakanlığının yeniden düzenlenmesine mesnet teşkil edecektir.

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme (İÇ - DÜZEN) Projesi esasları içinde yürütülen bu araştırmalar hakkında, Bakanlıkta, 12, 13 ve 14 Eylül 1968 günleri, 3 gün devam eden toplantılar yapılmış ve bir yılı aşkın zamandır süregelen çalışmaları ve yapılan araştırma sonuçlarını örnekleriyle açıklayan proje yetkililerinden sonra toplantının ve yürütülmekte bulunan araştırmanın genel bir kritiğini yapan Dr. Faruk SÜKAN, bir yılı aşkın süredir sâbıkla çalışan ve Türk idaresinde ilk defa bu derece şumullü ve gerçek anlamıyla araştırma yapan elemanları överek özetle şöyle demiştir :

«— Bakanlığımız kendisinden beklenen hizmetleri tam olarak yerine getirebilmek için, modern âmme idaresi prensiplerine ve gelişmekte olan sosyal bünyemizin isteklerine uygun bir kuruluş ve işleyişe sahip olmak mecburiyetindedir. Bu zarurettten hareket eden Bakanlığımız modern âmme idaresi prensiplerinin, kitap sayfaları arasından, çok canlı ve dinamik bir gelişme içinde bulunan sosyal bünyemize, uygun bir şekilde aktarılabilmesi için, ilk günden itibaren yeteri derecede uzun vadeli bir araştırma yapılmasını öngörmüş ve yeniden yapılacak bir düzenlemenin ancak araştırma ile ortaya çıkan gerçek vakılara ve sonuçlara dayanması gerektiğine inanmıştır.»

«— Bundan evvel, müteaddit vesilelerle de ifade ettiğim gibi artık kapalı kapılar ardında yapılacak masa başı çalışmalarıyla hiçbir ıslâhat başarıya ulaşamaz. İdareci, yürüyen hattâ koşan «hayat»ı devamlı olarak takip etmek, hayatın akışını, kendi şartlarını ve kanunlarını iyice tetkik ederek, bunları şuurlu bir düzene kavuşturmak mecburiyetindedir. Bu da, bir taraftan araştırmanın devamlı bir fonksiyon halini alması, diğer taraftan da uygulamaya konulan araş-

tırma sonuçlarının devamlı olarak yakından izlenmesi ile kabil olabilir.»

«— Üç gündenberi devam eden çalışmalardan ve araştırmacı tebliğlerinden anlıyorum ki, yukarda belirtmeye çalıştığım düşüncelerle başladığımız araştırmalar plânladığımız şekilde yürümekte ve hedefine yaklaşmış bulunmaktadır.»

«— Diğer bütün hizmet kollariyle çok yakından ilişkileri bulunan İçişleri Bakanlığı kuruluşlarında yapılacak bir yeniden düzenleme, dolayısıyla Türk idaresinin yeniden düzenlenmesi mânasına gelmekte ve bunun şerefli sorumluluğunu da İçişleri Bakanlığı yüklenmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan araştırmada çalışanlar tarihi ve şerefli bir görev ifa etmektedirler.»

Bakan Dr. Sükan, çalışmaların bundan sonraki hedefini şu şekilde çizmiştir :

«1 — Araştırmalar, her türlü imkân sağlanarak, mümkün olan sür'atle, fakat ilmi hüviyetinden ve memleketimiz gerçeklerinden ayrılmadan ve aceleye getirilmeden tamamlanacaktır.»

«2 — Bakanlık hizmet ve teşkilâtında her türlü yeniden düzenleme ve plânlama çalışmaları araştırma sonuçlarına istinat ettirecektir.»

«3 — Araştırma çalışmalarının devamlı bir vetire olması lüzumuna inanan Bakanlığımızda bu türlü çalışmalar devamlı bir kuruluş tarafından yürütülecektir.»

Geçen yıl, Bakanlığımız Basın Bürosunca, «İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme Projesi» adlı küçük bir broşür çıkartılarak Proje esasları hakkında bilgi verilmişti.

Geçen yıl çıkarılan broşürde açıklanan Proje esaslarını ve bir yıllık araştırma çalışmalarını kapsayan bu küçük kitap, Sayın Bakan Dr. Faruk Sükan'ın belirttiği önem ve şümulde olan bu çalışmalar hakkında Türk kamu oyuna bilgi vermek ve bir süre sonra tamamlanacak ve yayımlanacak olan araştırma sonuçlarının açık tartışmasına zemin teşkil etmek üzere hazırlanmıştır.

Broşürün birinci bölümünde araştırmanın maksadı, sınırı ve nedenleri üzerinde durulacak, ikinci bölümde de, araştırmayı yürüten teşkilât ve araştırmada uygulanan metod, yapılan çalışmalar ve ele alınan konularla birlikte sunulacaktır.

BÖLÜM I — ESASLAR

ARAŞTIRMANIN MAKSADI :

Esas itibariyle İçişleri Bakanlığı hizmet ve teşkilâtı üzerinde teksif edilmiş olan bu araştırma, İçişleri Bakanlığının mahallî idarelerle ilgili kanun tasarılarını hazırlamakla görevli bulunması ve bu idareler üzerinde en önemli vesayet organı olması bakımından, mahallî idareleri de, belli ölçüler içinde kapsamına almıştır.

Bu bakımdan araştırmanın maksadı iki yönlüdür;

1 — İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra kuruluşları ve bu kuruluşlar tarafından yürütülen hizmetler yönünden :

Yapılmakta olan araştırmanın hedefi, İçişleri Bakanlığının kuruluş gayesini, bu gayeyi tahakkuk ettirmek için yapmak mecburiyetinde bulunduğu vazife ve hizmetleri, bu vazife ve hizmetlerden mes'ul teşkilât ünitelerini ve personelini, bu ünitelerin gayelerini, vazife ve selâhiyetlerinin dağılışı tarzı ile teşkilât yapısını, teşkilâtın işleyişini, aralarındaki rabıta ve işbirliğini, teşkilâtın her türlü kaynaklarını ve hizmetlerin yerine getirilmesindeki görev karışımlarını tesbit ve tetkik etmek, tesbit edilen vakıaları modern âmme idaresi ve teşkilât prensiplerine göre karşılaştırarak hizmetlerin en verimli tarzda ifasına imkân verecek teklif ve tavsiyeleri ve İl Genel İdaresi Görev ve Yetki Kanunu Tasarısı ile Teşkilât Kanunu Tasarısını ve diğer gerekli görülecek tasarıları meydana getirmektir.

2 — Mahallî İdareler Yönünden :

Araştırmanın gayesi : mahallî idarelerin maksat ve görevlerini, görevlerin Devlet ve mahallî idareler arasında taksimini, merkezi idarelerle mahallî idareler arasındaki görev karışımlarını, görevlerin yapılma derecesini ve nedenlerini, mahallî idareler - merkez iliş-

kilerini, ve koordinasyonu tesbit ve incelemek, vakıaları tahlil ve modern âmme idaresi ve teşkilât prensiplerine göre karşılaştırarak İçişleri Bakanlığının mahallî idarelerle ilgili kanun tasarılarını hizmetin yararına ve gereklerine en uygun tarzda hazırlayabilmesi için gerekli teklif ve tavsiyeleri yapmaktır.

Mahallî idarelerin teşkilât yapılarına ve teşkilâtın işleyişine ancak, yukarıda işaretlenen maksat çerçevesinde girilecek ve temas edilecektir.

ARAŞTIRMANIN SINIRI :

Bu maksada vasil olmak üzere, İçişleri Bakanlığı Teşkilâtına dahil bütün kuruluşların merkez ve taşra kademeleri ile Bakanlığa bağlı veya denetimi altındaki kuruluşlar ve mahallî idareler maksat çerçevesi dahilinde inceleme alanına sokulmuştur. Bu arada Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü merkez teşkilâtı, Bakanlıkla olan teşkilât ilişkileri ve koordinasyon yönünden tetkik edilecek, bu kuruluşlardan yalnızca Emniyet Genel Müdürlüğünü ilgilendiren personel meseleleri araştırmanın sınırı içinde tutulacaktır.

Jandarma Genel Komutanlığı personelinin araştırma kapsamının dışında tutulmasının sebebi, bu personelin askerî personel statüsüne tâbî bulunmasıdır. Jandarma personelinin mülkî görevlerini ifa ederken, bu görevlerine ilişkin olarak ortaya çıkan personel problemleri incelenip araştırılacak, ancak genel personel statüsü incelemesi yapılmıyacaktır.

İçişleri Bakanlığı görev ve hizmetleriyle ilişkili faaliyetlere sahip diğer kuruluşlar, İçişleri Bakanlığı ve teşkilâtı ile alâkaları, aralarındaki görev karışımları ve koordinasyon yönünden ele alınmıştır.

Diğer kuruluşlarda, belirtilen sınırlar içinde, inceleme ve araştırma yapmayı kolaylaştırmak maksadiyle Bakanlar Kurulundan da karar alınmıştır. 2.9.1967 gün ve 6/8747 sayılı olan bu kararnamenin metni şudur :

«İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını yeniden düzenlemek amacı ile İçişleri Bakanlığa Teşkilâtına dahil bütün kuruluşların merkez ve taşra kademeleri ile Bakanlığa bağlı veya denetimi altındaki kuru-

luşlar ve mahallî idareler üzerinde amaç, görev ve yetkilerin dağılışı, hizmetlerden sorumlu personel, teşkilât yapıları ve teşkilâtın işleyişi,»

«İçişleri Bakanlığının görev ve hizmetleri ile ilgili faaliyetlerde bulunan diğer kuruluşlar üzerinde, İçişleri Bakanlığı ve teşkilâtı ile ilişkiler, aralarındaki görev karışimleri ve koordinasyon,»

«Yönerlerinden Devlet Plânlama Teşkilâtı, Devlet Personel Dairesi, Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü, ilgili Fakülteler, lüzum görülecek diğer yerli ve yabancı teşekküllerden de yararlanarak bir araştırma yapılması için İçişleri Bakanlığına yetki verilmesi; adı geçen Bakanlığın 11.7.1967 tarih ve 3 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulunca 2.9.1967 tarihinde kararlaştırılmıştır.»

YENİDEN DÜZENLEMİYİ VE ARAŞTIRMA YAPMAYI GEREKTİREN NEDENLER :

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının, «İdarede Yeniden Düzenleme» başlıklı bölümünde, plân hedeflerinin gerçekleşmesinde başarı temin etmek için plânların tatbikatında en önemli vasıta olan Devlet İdaresinin, kendisinden beklenenleri yapacak bir duruma getirilmesinin şart olduğuna, bunun için idarede yeniden düzenleme yapılacağına işaret olunmuş ve yeniden düzenlemede gözönünde bulundurulacak prensipler belirtilmiştir.

Plânda, bu prensiplerin birbirine uygun bir bütün halinde devamlı olarak tatbik edilmesi, teşkilâtlanmanın en önemli meselesi olarak görülmüştür. Bu değişiklikler sayılan prensiplerin ışığı altında takip edilmediği takdirde Devlet Teşkilâtında bazı bölümlerin aşırı görev yükü altında ezilmesi, bazılarının âtil kalması, bazı işlerin nerede ele alınacağına bilinmemesi, bazılarının birden fazla sahibi olması gibi muvazenesizliklerin meydana gelebileceği, bu sebeple idareye devamlı surette bir çeki düzen verilmesi gereği ortaya konulmuştur.

Diğer taraftan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânının sonuncu tatbikat yılı olan 1967 Yıllık Programında, geçen dört yıllık sürede ekonomik ve sosyal hedeflere tam ulaşamamasının sebepleri arasında yeniden düzenleme tedbirlerinin gerçekleştirilememiş olmasının başta geldiği belirtildikten sonra, yeniden düzenleme çalışma-

larının ağır yürütmesi ve tatbikata geçilememesi, köklü değişikliklere mesnet teşkil eden ilmi araştırmaların yetersizliğine ve bazı konularda da mevcut olmamasına bağlanmıştır. Temel araştırmalar ve ana prensipler yönünden hazırlıkların bitirildiğine işaret olunan programda, yeniden düzenleme için gerekli kanun tasarılarının hazırlanması ve tatbiki işinin Bakanlıklar ve kuruluşlarca yapılacağı belirtilmiştir.

Bu arada program döneminde ilgili Bakanlıklarca gerçekleştirilmesi derpiş olunan bu cihetin yanında, idare ve idarecinin günün şartlarına uygun bir mânada değerlendirilmesine önem verileceği, özellikle idarecilerin, geleneksel hizmetleri yürüten kuruluşların başı olmaktan öteye, ekonomik ve sosyal hizmetlerle muvazaf kuruluşlar arasında işbirliği sağlayan Devlet mümessili olarak vazife ifa edecekleri, idarecilerin eğitim ve istihdamında bu konuya ağırlık verileceği kaydedilmiş bulunmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı ile ilgili hedef ve stratejinin, merkezi idarenin yeniden düzenlenmesine ait 52. paragrafında idare birimlerinin aşırı büyümesine mani olmak için, bir yandan Bakanlıkların merkez kuruluşlarının fonksiyonel esasa göre teşkilatlanmasına çalışılırken diğer taraftan vazife ve selâhiyetlerin kademeler arasında en uygun şekilde ayarlanmasını sağlayıcı kanunlar çıkarılacağı; mahallî idarelerle ilgili 53. paragrafta ise, ekonomik ve sosyal kalkınma faaliyetlerine mahallî idarelerin iştirâklerinin artırılması ve âmme hizmetlerinin yerine getirilmesinde mahallî idarelerin alâka ve mes'uliyetlerinin geliştirilmesi için, bunların ihtiyaca uygun malî bünye ve teşkilât düzenine kavuşturulacağı, merkezi idare tarafından kısıtlayıcı ve mahallî teşebbüsleri önleyici bir idarî vesayet yerine, yol gösterici ve millî hedeflerle ahenkli bir idarî vesayetin temel anlayış olarak kabul edileceği derpiş olunmuştur.

1965 yılı seçimlerinden sonra işbaşına gelen İktidar Partisinin Hükûmet Programında da yeniden düzenlemeyi gerektiren nedenler ve yeniden düzenleme zarureti üzerinde durulmuştur.

Hükûmet Programında şöyle denilmektedir :

«Türk milleti mahdut kaynaklarından ayırdığı paylarla kamu hizmetlerinin görülebilmesi için büyük fedakârlıklara katlanmaktadır. Kamu sektörünün cari masrafları, bütçemizin ve millî gelirimizin önemli bir kısmını kapsamaktadır. Devlet kadrolarımızda iyi

yetişmiş, faziletli ve çalışkan birçok eleman mevcuttur. Buna rağmen vatandaş devlet hizmetlerinin yeterli şekilde görülmediğinden yakınmaktadır. Cari mesrafların, kalkınmamızı zorlaştıran ve devlet hizmetlerini çok pahalı bir faaliyet haline getiren mahiyeti devamlı bir şikâyet konusu olmuştur. Devlet memurları, otorite ve rehberlik noksanından, ya da çalışkan ve teşebbüs sahibi elemanların teşvik edilmeyip, aksine takibata maruz bırakılmaları endişesinden, pasif ve âtil duruma girmişlerdir. Tarafsız, kaliteli teknisyenler olarak kamu hizmetini başarı ile yürütmek azminde olan memur kitlelerinin, partizan bir zihniyet taşıyan idareler tarafından rağbet ve itibar görmemesi Devlet dairelerinde moral çöküntüsü yaratmıştır.»

Hükûmet Programında mevcut durum bu şekilde çizildikten sonra yapılacak işler şöylece sıralanmaktadır :

«Millet hizmetinde ve kanunların emrinde bulunan memur kitlesine hizmet emniyeti getirilecektir.»

«Bütün bu aksakların giderilmesi, İDARENİN YENİ BAŞTAN DÜZENLENMESİNİ gerektirmekle beraber, aynı zamanda genel ortamın manevi ve psikolojik havasının değiştirilmesi ile mümkün olacaktır.»

«İdarî hayatımızı güçleştiren, işlerimizi geciktiren, çok masraf, büyük gayret sarfı ile az hasıla temin eden formaliteleri gidermek ve kuruluş hatalarını düzeltmek, her işi merkeziyetçilikte arıyan bir zihniyet yerine, kanun sınırları içinde muhtar mahallî idareleri geliştirerek vatandaş hizmetinin sür'at ve suhuletle görülmesi yolunda gerekli reformları memleket gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun bir şekilde ve kısa zamanda tahakkuk ettirmek; gayelerimizin başında gelmektedir.»

Yeniden düzenlemeyi gerektiren bu umumî sebepler yanında, İşleri Bakanlığı da, özel sebeplerle, bu yeniden düzenleme ihtiyacını şiddetle hissetmektedir. Zira anlaşılmıştır ki :

1 — İşleri Bakanlığı teşkilâtı, bu günün modern anlamı içinde, idarî ve sosyal ihtiyaçları karşılayamamaktadır. Değişen, gelişen ve artan hizmetleri, 36 yıl önce tesbit edilen teşkilât ve kadrolarla idâme imkânı kalmamıştır. Teşkilât, âmme idaresi sahasında ve sosyal ortamda vukua gelmiş değişiklik ve ilerlemelere ayak uyduramamaktadır.

2 — Bakanlığın bütünlüğü ve hizmet dağılımları arasındaki muvazene, hem iç birimler, hem dış kuruluşlar yönünden bozulmuştur.

3 — Bakanlık hizmetleri arasında koordinasyon kalmamıştır.

4 — Bakanlık hizmetlerinin yerine getirilmesinde, iç ve dış, çeşitli ünite ve kuruluşlar arasında görev karışimleri vardır.

5 — Mevcut teşkilât, Bakanlığa, Kalkınma Plânı, Yıllık Program ve İcra Plânları ile verilen görevleri karşılamaya yeterli değildir.

Şu halde, Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânlarında ileri sürülen umumî ve İçişleri Bakanlığına has sebeplerin ışığı altında, yapılacak bir araştırmaya istinad edilerek, İçişleri hizmet ve teşkilâtının bugün içinde bulunduğu bünye rahatsızlıklarını teşhis ve tedavi etmeyi gaye edinen bir yeniden düzenleme çalışması yapılması mecburiyet halini almıştır.

BÖLÜM II — ÇALIŞMALAR

Yukarıda belirtilen nedenlerle ve açıklanan maksadı gerçekleştirmek üzere, 1967 yılı haziran ve temmuz aylarında devam eden hazırlık çalışmalarından sonra, inceleme ve araştırma çalışmalarına fiilen 1967 yılı ağustos ayında İzmir'de başlanmıştır.

Kendisinden beklenen hizmetleri tam olarak yerine getirebilmesi için İçişleri Bakanlığının modern âmmeye idaresi prensiplerine uygun bir kuruluş ve işleyişe sahip kılınması genel amacı ile başlanan ve Bakanlığın bütün hizmet dallarıyla mahallî idareleri kapsamına alan bu teşkilât ve hizmet araştırmasında bugüne kadar (Eylül 1968) şu çalışmalar yapılmıştır :

I — HAZIRLIK ÇALIŞMALARI :

İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan 6 haziran 1967 tarihli yazısıyla İçişleri hizmetleri ve teşkilâtı üzerinde bir araştırma yapılmasını emretmiş ve bu maksatla bir komite kurulmuştur.

Komite ilk toplantılarında, bilim adamlarıyla de temas ederek yapılacak çalışmaların metodunu tayin ve araştırmanın bir projeye bağlanmasını kabul etmiş, bir proje müdürü seçerek teknik hazırlıkların yapılmasını istemiştir.

TODAI'E uzmanları ve son yıllarda çeşitli araştırmalar idare etmiş olan diğer yetkililerle istişarelerden sonra hazırlanan taslak Proje Komitede görüşülüp kabul edilmiş ve komite, «Proje Yönetim Kurulu» adını almıştır.

Proje Müdürlüğü ikinci safhada araştırmalarda uyulacak esasları ve araştırmanın metodunu ayrıntılarıyla açıklayan bir «Araştırma Rehberi» hazırlamış ve bu «Rehber» de Proje Yönetim Kurulunda tartışılarak kabul edilmiştir.

Bakanlıkça araştırmada çalışacak personel ayrıldıktan ve Proje emrine verildikten sonra, araştırmacılar ve Yönetim Kurulu Üyeleri için TODAİE'nin yardımıyla bir hafta süreli bir seminer düzenlenmiş ve bu seminerde özellikle araştırma teknikleri ve teşkilâtlanma konuları üzerinde durulmuştur.

Seminerden sonra, araştırmacılar, müteakip bölümlerde açıklandığı şekilde ekiplere ayrılmış ve her ekibe mensup araştırmacılar, bütün kanun ve tüzükleri taramak suretiyle kendi çalışma alanlarını ilgilendiren görev ve ilişkileri tesbit etmişler, bunları tasnif ederek, gruplandırarak, üzerlerinde inceleme ve araştırma yapmaya hazır tam bir görev listesi haline getirmişlerdir.

Görev listelerinin düzenlenmesini takiben araştırma ekipleri içinde işbölümü yapılmış ve her ekipçe bir çalışma plânı yapılarak bu plân esasları içinde taşrada çalışmaya hazır duruma girmişlerdir.

II — TAŞRA ÇALIŞMALARI :

5 Ağustos 1967 tarihinde İzmir'de başlayan taşra çalışmaları 20 araştırmacıdan mürekkep 7 ayrı ekip tarafından aşağıda açıklanan çeşitli illerde devam ederek Temmuz 1968'e kadar sürmüştür.

Taşra çalışmalarını aksettiren belli başlı karakteristik noktalar şunlardır :

A — Taşrada yapılan inceleme ve araştırmalar bir yıla yakın bir süre devam etmiştir. Taşradaki çalışma konuları şunlar olmuştur :

- 1 — İl Genel İdaresi (İlçe ve bucak dahil)
- 2 — Zabıta
- 3 — Nüfus
- 4 — Sivil Savunma
- 5 — Özel İdare
- 6 — Belediye
- 7 — Köy ve Toplum Kalkınması.

İçişleri Bakanlığının fonksiyonel hizmet gruplarını teşkil eden bu 7 konu ayrı ekipler tarafından ele alınmış ve gayeye uygun bir şekilde incelenip araştırılmıştır.

Bu arada Mahallî İdarelerin bütünlüğünü gözden uzak tutmak için alt ekip halinde ayrı ayrı araştırma yapan Özel İdare, Belediye ve Köy ekipleri Mahallî İdareler Ekibi içinde birleştirilmiştir.

B — Taşrada toplam olarak, İçişleri hizmet ve teşkilâtıyla ilişkili 2990 görev ve ilişki üzerinde inceleme ve araştırma yapılmıştır. Bu görevler 260 ana gurup içinde toplanmış ve tasnif edilmiştir.

Bu görevlerden her ekibe ortalama 427 adet düşmüş, her araştırmacı da ortalama 149 görev ve ilişki üzerinde çalışmıştır.

C — Araştırmacılar tarafından ele alınan 2990 konu, bir yıla yakın süre içinde yurt sathında, çeşitli bölgelerde ve çeşitli özelliklere sahip, ayrı ayrı 25 ilde, 47 ilcede, 25 bucakta ve 38 köyde bilfiil çalışılmak suretiyle incelenip araştırılmıştır.

Bu illerden, İzmir, Trabzon ve Erzurum'da bütün ekipler ve araştırmacılar tarafından bütün konular incelenip araştırılmış; Adana'da Zabıta ekibi; Urfa'da İl Genel İdare, Zabıta ve Belediye Ekipleri; Konya'da İl Özel İdare, İl Genel İdare, Belediye ve Köy Ekipleri; Hatay'da Köy ve Toplum Kalkınması Ekibi tarafından ekiplerini ilgilendiren konularda ayrıntılı inceleme ve araştırma yapılmış, sayılan ilerde tatbikatı bulunmayan veya özelliği bulunan münferit konular için de diğer 18 ilde çalışılmıştır.

Aynı mahalle araştırmacılar tarafından mükerrer gidişler de söz konusu olduğu için, ekip ortalamasına 8 il, 9 ilçe, 4 bucak ve 5 köy düşmektedir. Böylece, taşra araştırmaları süresince her ekip ortalama 26 ayrı mahalde inceleme ve araştırma yapmıştır.

Ç — Araştırmacılar tarafından gidilen toplam 135 ayrı mahalde 1023 birimde inceleme ve araştırma yapılmıştır. (Köy, Bucak, Nüfus Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Milli Eğitim Müdürlüğü gibi kuruluşlar birer birim kabul edilmek suretiyle). Bu 1023 birimin 398'i İçişleri Bakanlığı Kuruluşları, 625'i de İçişleri Hizmet ve Teşkilâtıyla ve Mahallî İdare hizmetleriyle ilişkili diğer kuruluşlardır.

D — İnceleme yapılan toplam 1023 birimde araştırmacılar 1589 şahısla mülâkat yapmışlar, hizmet ve ilişkiler üzerinde, bugünkü uygulamanın aksayan yönlerini tatbikatçılarından dinlemişler ve mülâkat neticelerini, sistematik bir tarzda mülâkat tesbit kâğıtlarına geçirmişlerdir. Bu mülâkatların 843'ü İçişleri personeli ile, 746'sı da ilişkili diğer kuruluşlar mensuplarıyla yapılmıştır.

E — Bugüne kadar araştırmacılar tarafından 775 soruyu ihtiva eden 47 anket uygulanmış ve bunlar toplam 5608 kişiye gönderilmiştir.

F — Bugüne kadar taşrada ve merkezde yapılan araştırmalar sonunda incelenen görevlerden araştırmacılar tarafından değerlendirilmesi tamamlanmış 211 görev için, tamamı 1029 sayfa tutarında 25 ön rapor teslim edilmiştir. Bu ön raporlarda 211 görevin uygulamasında tesbit edilen 358 problem, nedenleri, olumsuz sonuçları, çözüm yollarının uygulanma şekilleriyle tahli edilmiştir.

Araştırmacı ön raporlarına bağlanan görev oranı, incelenmekte olan görevlerin % 7'sidir. Nisbet aynı şekilde devam ederse, taşrada çalışan 7 ekip için ön raporların tamamı 14500 sayfa tutacak ve takriben 4500 kadar problem tahlile tabi tutulmuş olacaktır.

III — MERKEZ ÇALIŞMALARI :

Taşrada bir yıla yakın bir zaman çalışmış ve yukarda faaliyetleri ve uyguladıkları araştırma usulleri belirtilmiş bulunan 7 ekip (İl Genel İdareci, Zabıta, Nüfus, Sivil Savunma, Özel İdare, Belediye ve Köy ve Toplum Kalkınması) halen merkezde çalışmaktadır. Merkezde iki türlü çalışma yürütülmektedir. Evvelâ her ekip taşrada incelediği hizmet kollariyle ilgili bulunan, İçişleri Bakanlığı dışındaki Bakanlık ve müstakil Genel Müdürlüklerde konularını tekemmül ettirmektedir. Bu türlü 32 kuruluş tesbit edilmiştir ve araştırmacılarımız bu kuruluşlarda inceleme ve mülâkatlara devam etmektedirler.

Ankara'da İçişleri Bakanlığı dışında, İçişleri Hizmet ve Teşkilâtı ve Mahallî İdarelerle ilişkisi dolayısıyla ziyaret edilen, inceleme ve yetkilileriyle mülâkat yapılan veya yapılması kararlaştırılan kuruluşlar şunlardır :

I — Bakanlıklar :

- 1 — Adalet Bakanlığı
- 2 — Millî Savunma Bakanlığı
- 3 — Dışişleri Bakanlığı
- 4 — Maliye Bakanlığı

- 5 — Millî Eğitim Bakanlığı
- 6 — Ticaret Bakanlığı
- 7 — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
- 8 — Gümrük ve Tekel Bakanlığı
- 9 — Tarım Bakanlığı
- 10 — Ulaştırma Bakanlığı
- 11 — Çalışma Bakanlığı
- 12 — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı
- 13 — İmar ve İskân Bakanlığı
- 14 — Köy İşleri Bakanlığı

II — Diğer kuruluşlar :

- 1 — Başbakanlık Müsteşarlığı
- 2 — Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği
- 3 — MİT Müsteşarlığı
- 4 — Danıştay Başkanlığı
- 5 — Yargıtay Başkanlığı
- 6 — Yüksek Hakimler Kurulu Başkanlığı
- 7 — Yüksek Savcılar Kurulu Başkanlığı
- 8 — Karayolları Genel Müdürlüğü
- 9 — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 10 — PTT İşletme Genel Müdürlüğü
- 11 — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü
- 12 — Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı
- 13 — İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü
- 14 — T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü
- 15 — İller Bankası Genel Müdürlüğü

16 — Türkiye Kızılay Derneği

17 — Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu

18 — Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığı

Taşra araştırmaları esnasında bu kuruluşların taşra teşkilâtları üzerinde de inceleme ve araştırmalar yapılmış, Merkezde yukarıda belirtilen kuruluşlarda da taşrada varılan sonuçların değerlendirilmesi çalışmalarını icra edilmiştir.

Merkez araştırmasının ikinci safhası İçişleri Bakanlığındaki çalışmalardır. Taşra ekiplerinden Nüfus ve Sivil Savunma ekipleri hem İçişleri Bakanlığındaki, hem de dış kuruluşlardaki merkez çalışmalarını bitirmişlerdir. Diğer ekipler halen devam ettikleri dış kuruluşlardaki inceleme ve araştırmalarını tamamladıktan sonra, İçişleri Bakanlığının kendi araştırma konularıyla ilgili birimlerine gireceklerdir.

Taşrada araştırma yaptıktan sonra merkez çalışmalarını yürüten bu 7 ekip dışında, yalnızca merkezde çalışan 3 araştırma ekibi daha vardır. Bunlar :

1 — Bakanlık Makamı ve danışma birimleri (Müsteşarlık, Özel Kalem, Teftiş Kurulu, Hukuk Müşavirliği, Merkez Valiliği, Müdürler Encümeni, Koordinasyon Kurulu, TBMM ile ilişkiler Bürosu, Basın Bürosu, Teşkilât ve Metod Bürosu, Yaverlik,) Araştırma ekibi.

2 — Personel (Emniyet personeli dahil, jandarma personeli hariç) araştırma ekibi.

3 — Levazım, Evrak işleri v.s. yardımcı birimler araştırma ekibi.

IV — ARAŞTIRMADA UYGULANAN METOD

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme (İÇ - DÜZEN) Projesine bağlı araştırmacılar tarafından yapılan ve yukarıda özetlenen çalışmaların mahiyet ve şümülünü daha iyi anlatabilmek için, bütün inceleme ve araştırmalarda uyulan metod hakkında da kısaca bilgi vermekte fayda görülmektedir.

A — ARAŞTIRMA REHBERİ :

Araştırmacıların belli bir metod ve sistem içinde, aynı hususlarda, aynı şekilde inceleme ve araştırma yapabilmelerini sağlamak,

böylece hem, çeşiti aratırıcılar ve ekipler tarafından yapılacak araştırmanın birliğini ve bütünlüğünü korumak, hem de genel sonuçlara gidecek şekilde değerlendirilmesini ve birleştirilmesini sağlamak amacıyla, yukarıda özet olarak sunulan araştırma metodunu açıklayan bir «Araştırma Rehberi» düzenlenmiştir.

Bu rehber'de araştırmada gözönünde tutulacak temel kaynaklar olarak şu ana dokümanlara işaret olunmuştur.

1 — Anayasa

Sosyal ve idarî yapımızın tâbi bulunduğu genel çerçeveyi çizen Anayasa, özellikle idarenin esaslarını belirten 112 - 116 ncı maddeleri, araştırma süresince gözönünde tutulacaktır.

2 — Kalkınma Plânları ve bunlara ilişkin dokümanlar :

Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânları ve bunlara bağlı yıllık program ve icra plânları, özellikle, genel hedefler, araştırma konularımızla ilgili olarak idareye verilen görev ve direktifler, yenden düzenleme ilkeleri, toplum kalkınması ve köy ve köylü sorunları, modern idare ve idareci kavramları üzerindeki düşünceler, bakımından araştırmanın dayandığı ana kaynaklardan biri olarak kabul edilmiştir.

3 — İdareyi ve İdarî Metodları Yenden Düzenleme İlkeleri :

Devlet Plânlama Teşkilâtı bünyesinde kurulan idareyi ve idarî metodları yeniden düzenleme komisyonunun kabul ettiği, bu teşkilâtça yayınlanan genel idare ve mahallî idarelerle ilgili ilkeler de araştırmada temel kaynak olarak gözönünde tutulmaktadır.

4 — MEHTAP Raporu :

Merkezî Hükümet teşkilâtı üzerinde yapılan geniş çapta bir araştırmanın mahsulü olan bu rapor, netice olarak İçişleri Bakanlığı Teşkilât Kanununu hazırlamaya müncer olarak olan bu araştırmada, bütünü ile gözönünde bulundurulması gereken bir temel kaynak olarak düşünülmüştür.

5 — Taşra İdaresi ve Mahallî İdareler Raporları :

Prof. Dr. Arif Payashoğlu idaresinde yapılan araştırmaya dayanılarak yazılmış olan «Merkezî İdarenin Taşra Teşkilâtı Üzerinde Bir İnceleme» ve Prof. Fehmi Yavuz idaresinde yapılan araştır-

mayaya dayanılarak kaleme alınmış olan «Türk Mahallî İdarelerinin Yeniden Düzenlenmesi» raporlarında ortaya getirilen sonuç ve tavsiyeler de temel kaynak olarak rehber'de gösterilmiştir.

Araştırma rehber'inde, bu broşürde özetlenen araştırma metod ve teknikleri hakkında daha detaylı bilgi verildikten sonra, amaç, görev, teşkilât, personel, yetki ve sorumluluk koordinasyon, kontrol, plânlama, danışma, haberleşme, halkla ilişkiler ve kaynak konularında hangi yönlerden inceleme ve araştırma yapılacağı, hangi muhtemel sorunlara cevap hazırlanacağı «tesbit ve tahlil soruları» başlığı altında açıklanmıştır.

B — TEŞKİLATLANMANIN 12 YÖNÜ :

Bir teşkilât belli bir hedefi gerçekleştirmek için kurulmuştur. Şu halde bir teşkilât araştırmasında üzerinde durulacak en önemli konu AMAÇ olmaktadır. Teşkilâta, amacına varması için, bir takım görevler verilmektedir. Şu halde ikinci önemli konu GÖREVLERDİR. Görevlerin ifasında yapılacak işler guruplandırılarak bölünmekte ve her bir iş gurubu aynı birim içindeki talî birimler tarafından yapılmaktadır. İş bölümünü kapsayan TEŞKİLAT da araştırılması gereken diğer önemli bir konu olmaktadır.

Belli bir amaçla, belli görevler yüklenmiş bir teşkilâtın en uygun ve verimli bir tarzda çalışması ve işlemesi için üzerinde durulması, incelenip araştırılması ve modern âmme idaresi prensipleri yönünden karşılaştırılması gereken diğer faktörler olarak şunlar kabul edilmiştir :

Personel

Yetki ve sorumluluk

Koordinasyon

Haberleşme

Halkla ilişkiler

Plânlama

Danışma

Kontrol

Kaynaklar

Yukarda belirtilen amaç, görevler ve teşkilât konularıyla birlikte 12 konu teşkilâtlanmanın 12 önemli yönü olarak, araştırmanın bütün safhalarında, her teşkilât ve birimde, teşkilât ve teşkilâtın yapmakta olduğu görevleri ilgilendirdiği nisbette ele alınmış ve incelenmiştir.

C — KULLANILAN ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ:

Bir yıla yakın süre taşrada yapılan araştırma çalışmalarında araştırmacılarımız tarafından fiilen giren 1023 birimde YERİNDE GÖZLEM VE İNCELEME yapılmış, bu birimlerde mevcut YAZILI METİNLER (Mevzuat, rapor, istatistik, dosya v.s.) araştırma amacı nisbetinde okunmuş, MÜLÂKAT tekniği kullanılarak, teşkilât ve teşkilâtın işleyişiyle ilgili uygulama, bugünkü uygulamadan doğan aksaklıklar, bunların nedenleri ve aksaklıkların nasıl ortadan kaldırılacağı konuları üzerinde, ilgili 1589 personelle konuşulmuş ve bu konuşmalar sistematik bir tarzda yazılı olarak tesbit olunmuştur.

Araştırmacılar tarafından bilfiil inceleme yapılan birimler adedi, mevzuun aydınatılmasına ve genelleme yapmaya imkân vermediği ahvalde, yapılan YERİNDE GÖZLEM VE İNCELEME'ye ilâveten, ANKET tekniğinden de yararlanılmış, toplam 5608 kişiye, toplam 775 sorguyu ihtiva eden 47 anket uygulanmıştır.

Bunlar dışında, ele alınan konunun önemi ve gösterdiği lüzum nisbetinde, bir kısım müesseseler için TARİHİ GELİŞİMİN İNCELENMESİ de kullanılan diğer bir araştırma tekniğidir. Her araştırmacının kendi konuları içinde yapmakta olduğu bu çalışma dışında, ayrıca «Osmanlı - Türk İdare Hukuku ve Teşkilât Tarihi» üzerinde UNESKO'nun da yardımıyla geniş çalışma ve araştırmalar yapan Bakanlık Tetkik Kurulu Üyesi Sayın Ali Çankaya Proje için, İşleri Bakanlığının ve bu Bakanlık hizmetlerinden önemli olanlarının geçirdiği tarihî tekâmülü gösteren 300 sayfalık bir özet tarihçe hazırlamaktadır. Bu tarihçe de, nihaî değerlendirmede, İÇ - DÜZEN Proje Müdürlüğü ve Yönetim Kurulunda gözönünde tutulacaktır.

Ç — BİLGİ TESBİT VE TAHLİL USULÜ :

Tağrada, İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili bulunan, 260 ana grupta toplanmış 2990 görevin teker teker incelenmesinde, bütün araştırmacılar tarafından, yukarıda belirtilen teknikler uygulanarak şu çerçevede içinde tesbit ve tahliller yapılmıştır :

1 — Mevcut durumun tesbiti :

Ele alınan her araştırma konusunda, halihazır durumun tam bir fotoğrafı çekilmeye gayret edilmiştir.

Bu fotoğraf içinde, araştırma konusu ile ilgili hukukî durum, kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgeler'e kadar, tam olarak tesbit edildikten sonra, uygulamaya geçilmekte, görevin hangi teşkilât bölümleri içinde yapıldığı, ilgili başka kuruluşlarla ilişkileri, yapan personelin adet ve niteliği ve yukarıda belirtilen 12 konudan ele alınan görev bakımından önemli olan ve aksaklık yaratan durumlar tesbit olunmaktadır.

2 — Tahlil ve değerlendirme :

Araştırmacılar, mevcut durumu aksettiren bilgileri toplarken, işi aksatan, geciktiren, verimini düşürten, sür'atini azaltan, emniyetle yapılmasını engelleyen, işin en emin bir şekilde, sür'atle ve verimli olarak halka intikalini önleyen unsurları ve bunları gösteren vakıaları da tesbit etmektedirler. Topladıkları bu bilgi ve vakıalara istinaden araştırmacılar, problemleri kolaylıkla teşhis edebilmekte, bu problemlerin nedenlerini, doğurduğu olumsuz sonuçları kaydetmektedirler.

3 — Çözüm yolu :

Araştırmacılar, kendilerine düşen inceleme ve araştırma konuları ile ilgili vakıaları, yukarıda belirtilen çerçevede tesbit ve bunları değerlendirip tahlil ettikten, problemleri teşhis ve nedenlerini göserdikten sonra ortaya çıkan aksaklığın nasıl bir çözümle giderilebileceğini, ileri sürülen çözüm yolunun ne faydalar sağlayıp hangi mahzurları önleyeceğini ve bu çözüm yolunun uygulamaya nasıl konulacağını göstermektedirler.

D — BİLGİLER KAYDETME USULÜ :

Taşra araştırmasında her araştırmacıya ortalama 149 görev düşmektedir. Araştırmacılar inceleme ve araştırma maksadiyle girdikleri her birimde bu görevlerden çoğunu aynı anda incelemek ve araştırmak durumunda kalmaktadırlar. Her ekip ortalama 26 mahalde çalıştığına göre, bu kadar dağınık mahalde, bu kadar çok görevle ilgili bilgi ve vakıalar sistematik bir şekilde toplanmaz ve kaydedilmezse elbette yararlanma derecesi büyük ölçüde azalacak veya hiç kalmıyacaktı. Bunu önlemek için bilgileri kaydetme hususu belli bir şekle bağlanmıştır.

Yerinde gözlem, inceleme veya mülakat gibi metodlarla bilgi toplama esnasında belli başlıkları ihtiva eden bir müsvedde kâğıdı kullanılmıştır. Bu müsvedde tesbitte bir çok konu ile ilgili bilgiler karışık bir şekilde bulunabilmektedir. Bu müsvedde tesbitler aynı gün veya en kısa zamanda, vakıaların tesbiti, bunların tahlili ve muhtemel çözüm yolları için 3 ayrı sütunu bulunan standart kâğıtlara, her konu, görev veya ilişki için ayrı ayrı olmak üzere temiz ve sistematik bir şekilde kaydedilmişlerdir. Bu suretle çeşitli birimlerde aynı konu ile ilgili olarak toplanan bilgiler düzenli bir şekilde kaydedilmekte, aynı dosyaya girmekte, değerlendirmeye ve rapor yazımına hazır olmaktadır. Zira toplanan her bilgi ve vakıanın tahlili derhal yapılabilmekte, muhtemel çözüm yolları gösterilmekte ve dosyasına bu şekilde tam olarak girmektedir.

E — RAPOR ÇERÇEVESİ :

Araştırmacılar her müstakil konu için (ki herbirisi bir veya grup halinde müteaddit görevleri ihtiva etmektedir) bir ön rapor meydana getireceklerdir. Ekip raporları, ekip içindeki ön raporlara istinat edeceği için her araştırmacının standart ölçülere ve belli bir çerçeveye uygun bir rapor yazması, bunların müstereken değerlendirilmesi ve birbirleriyle ilişkili konularda daha genel müsterek çözüm yollarına varılması bakımından önemli görülmüş ve anahtarları itibarıyla bütün araştırmacıların uyacakları bir rapor çerçevesi tesbit edilmiştir. Bu rapor çerçevesinin bölümlerini metod bahsinde izah edilen,

- 1 — Mevcut durum
 - 2 — Tahlil ve değerlendirme
 - 3 — Çözüm yolları
- teşkil etmektedir.

V — ARAŞTIRMAYI YÜRÜTEN TEŞKİLAT VE EKİPLER İTİBARIYLA YAPILAN ÇALIŞMALAR :

İçişleri Bakanlığı Teşkilât Kanununun değiştirilmesi ve bunun için bir araştırma yapılması hakkındaki ilk Bakanlık emri ve onu takip eden diğer yazılar Özlük İşleri Genel Müdürlüğünde hazırlanmış ve aşağıda iç teşkilâtı belirtilen Proje ile Bakanlık arasındaki ilişkiler bu Genel Müdürlükçe düzenlenmiştir.

İÇ - DÜZEN Projesinin iç teşkilâtı ve bunların görev ve sorumlulukları ile yaptığı ve yapacağı çalışmalar aşağıda gösterilmiştir :

A — YÖNETİM KURULU :

Halen görev başında bulunan İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme Projesi Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri şunlardır :

Başkan	Ertuğrul Süer	Merkez Valisi
Üye	Turgut Kılıçer	» »
»	Ziya Kasnakoglu	Tetkik Kurulu Üyesi
»	Fikret Nazilli	Özlük İşleri Genel Müdür Muavini
»	Bahattin Ablum	Hukuk Müşavir Muavini
»	Ziya Çoker	Mülkiye Müfettişi
Raportör	Nazif Demiröz	» »

Proje Yönetim Kurulu Başkanlığını çalışmaların başından itibaren bir yıla yakın süre ile Merkez Valisi Niyazi Araz ifa etmiş, kendisinin Danıştay üyeliğine seçilmesi üzerine Yönetim Kurulu Başkanlığına Bakanlıkça Merkez Valisi Ertuğrul Süer tayin edilmiştir.

Araştırma Projesinin genel yönetiminden ve sonuçlandırılmasından sorumlu bulunan Yönetim Kurulu şu görevleri yapar :

1 — Araştırmayı yönetecek bir proje müdürü ve yardımcısını seçer.

2 — Proje Müdürü ve Yardımcısı tarafından hazırlanacak araştırma projesini ve muhasebe talimatını inceler ve karara bağlar.

3 — Proje Müdürü tarafından Kurula sunulacak araştırma ekip raporları üzerinde görüşmelerde bulunarak bunların değerlendirilmesini yapar.

4 — Son şeklini alan araştırma raporunu, buna dayanarak hazırlanacak Teşkilât Kanunu tasarısını ve diğer ilgili tasarıları inceleyip karara bağlar.

5 — Rapor ve tasarıları Bakanlık Makamına sunar ve raporu yayımlar.

Yönetim Kurulu, her türlü çalışmalarında, Devlet Plânlama Teşkilâtı, Devlet Personel Dairesi, Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü, ilgili Fakülteler ve lüzum görülecek diğer yerli ve yabancı teşekküller ile de işbirliği yapar ve bu kuruluşlara mensup uzmanları müşavir olarak Yönetim Kurulu toplantılarına davet ederek fikir ve düşüncelerinden yararlanır.

Yönetim Kurulu ekip raporlarını tartışmaya başladığı zaman, yukarda isimleri yazılı olanlar dışında, 3 - 4 bilim adamı, Kurul toplantılarına aslî üye olarak katılmak üzere, davet edileceklerdir.

B — PROJE MÜDÜRLÜĞÜ :

Araştırmanın teknik yönetiminden sorumlu bulunan Proje Müdürlüğü;

Proje Müdürü Ziya Çoker Mülkiye Müfettişi

Proje Müdür Yardımcısı Nazif Demiröz » »

tarafından tedvir edilmektedir.

Proje Müdürünün görevleri şunlardır :

1 — Araştırmanın program ve esaslarını hazırlayarak Yönetim Kurulu'nun tasvibine sunar.

2 — Tasvip edilen program ve esaslar dahilinde araştırmayı idare eder, araştırma gurubu içinde görev taksimi yapar, çalışmalarını yakından izler, araştırmacıların çalışmaları arasında koordinasyonu

sağlar ve araştırmacıların her türlü ihtiyacını ilgililer nezdinde takip ederek giderir.

3. — Araştırma çalışmalarının zamanında bitirilmesini sağlar, ekip raporlarını Yönetim Kuruluna sunar ve kendisine Yönetim Kurulu tarafından verilecek iki yardımcı raportör ile birlikte genel raporunu hazırlar.

4. — Projenin gerektirdiği araştırmaların yürütülmesiyle ilgili idari ve mali işleri görür.

Proje Müdür Yardımcısı bütün bu işlerde Proje Müdürüne yardım eder.

C — KOORDİNASYON KURULU :

Proje Müdürü ve Yardımcısı ile, İÇ - DÜZEN genel raporunun yazımında bunlara yardım etmek üzere seçilen iki raportör aynı zamanda Koordinasyon Kurulunu teşkil etmekte ve ekiplerin bütün çalışmalarını takip ve ekipler arasındaki işbirliğini ve koordinasyonu sağlamak bu kurulun görevi olmaktadır. Raportörlerin çalışmaların başında seçilmesinin nedeni koordinasyon görevini işin başından itibaren yapabilmek içindir.

Proje Müdürü ve Yardımcısından başka bu Kurulda :

Alâattin Öskiper

Balıkesir Vali Muavini

Fikret Nazilli

Özlük İşleri Genel Müdür Muavini

görevli bulunmaktadır.

Ç — PROJE DANIŞMANLIĞI :

Proje Danışmanlığını çalışmaların başından itibaren fiilen TO-DAİE Genel Müdür Yardımcısı Sayın Kenan Sürgit ifa etmiştir. Sayın Kenan Sürgit projenin, hatta araştırma fikrinin başından itibaren olgunlaşmasında, esaslarının tesbitinde, araştırmacılar için yapılan seminerde ve araştırmanın yürütümünde proje idarecilerine ve araştırmacılara, özellikle metod ve uygulama yönünden, yardım ve katkılarda bulunmuştur, halen de bulunmaktadır.

D — ÖZEL ETÜD VE DOKÜMANTASYON MERKEZİ :

Özel Etüd ve Dokümantasyon Merkezi, bu projenin gerektirdiği bütün çalışmalar için, araştırmacıların ve Proje Müdürünün gerekli gördüğü konularda, araştırmaya ve projenin ikmaline yardımcı olacak her türlü dokümanları ve istatistikleri hazırlamak, incelemek, özetlemek, tasnif etmek, dosyalamak, teksir ederek Proje Müdürüne vermek görevlerini yapmak üzere Bakanlık Tetkik Kurulu bünyesi içinde kurulmuştur.

Bu görevlerin yapılmasından ve yaptırılmasından Proje Müdürü ile Tetkik Kurulu Başkanı müştereken sorumludur.

Araştırmacılar ve Dokümantasyon merkezi tarafından bugüne kadar yapılan belli başlı dokümantasyon çalışmaları şunlardır :

a) Bütün Kanun ve Tüzüklerimiz taranmak suretiyle, İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilişkili bütün görevler ana hatları itibariyle tesbit edilmiş, hizmet dallarına göre ayrılmış, her hizmet dalı içinde tasnif edilerek ve guruplandırılarak, her hizmet dalının bütün çalışmalarını kapsıyan tam bir görev listesi haline getirilmiştir.

b) Son beş yılın bütçe müzakereleri esnasında Millet Meclisinde ve Cumhuriyet Senatosunda ileri sürülen tenkit ve tavsiyeler yine hizmet dallarına göre guruplandırılarak özet halinde çıkarılmıştır.

c) Bakanlıkta mevcut, İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili raporlar derlenmiş ve raporların adlarını, konu özetlerini ve nerede muhafaza edildiklerini gösterir bir liste düzenlenmiştir.

ç) Benzer bir çalışma, Bakanlık mensuplarının yabancı memleketlerde yaptıkları tetkik raporları için de yapılmış, bunlar da incelenmiş, istifade edilecek şekilde konularına göre tasnifli listeleri düzenlenmiştir.

d) İlgili kanunlar ve gerekçeleri, Anayasa ve Danıştay Kararları, idareciler kongreleri zabıtları, bilim adamları tarafından yapılan İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilişkili araştırma raporları incelenmiş, ekipler ve araştırmacılar tarafından yararlanılabilir hale getirilmiştir.

e) Dış ülkelerde İçişleri Hizmet ve Teşkilâtına benzer uygulamalardan tercüme ve derlemeler yapılmıştır. (Halen 20 kadar tercüme yapılmış bulunmaktadır.)

E — DIŞ ÜLKELERDE İNCELEME :

Bakanlığımız Teftiş Kurulu, dış ülkelerde inceleme yapma sırası gelmiş olan müfettişlere Proje'den araştırma konusu verilmesini talep etmiş ve 4,5 ay süre ile Belçika'ya gitmesi takarrür eden ve ikisi esasen projede çalışmakta olan 4 müfettiş için proje metod ve konularına uygun çalışma plânları düzenlenmiştir. Bu plânlar Fransızca'ya da tercüme edilerek Belçika'da ilgili makamlara verilmiş, böylece çalışma plânına uygun bir araştırma yapılması sağlanmıştır.

Halen iki araştırmamız, kendileri için yapılan çalışma plânlarına uygun olarak Belçika'da mahallî idareler ve merkezin taşra kuruluşları üzerinde proje maksadına yardımcı bir araştırma yapmaktadırlar. Diğer iki müfettiş de, yine projeye hazırlanan çalışma plânı gereğince, Belçika'da, İçişleri Bakanlığı Hizmet ve Teşkiâtlarına benzer ve muadil kuruluşlardaki teftiş ve kontrol hizmetleri üzerinde çalışmaktadırlar.

Bunlardan 3 müfettiş Belçika'dan dönüşlerinde, tekrar Projeye verilecek ve Belçika'da inceleme yaptıkları konularda Proje içinde çalışmalarına devam edeceklerdir.

Bu araştırmacıların isimleri ve Projede çalışacakları konular şunlardır :

Bedri Nazhoğlu

Mahallî İdareler — Belediye

Aziz Muz

İl Genel İdaresi

Şevki Pazarcı

Teftiş Kurulu — Hukuk Müşavirliği

F — ARAŞTIRMA EKİPLERİ :

Proje Müdürünün Başkanlığında çalışan ve tesbit edilen iş bölümü içinde araştırmayı bilfiil icra etmekten sorumlu bulunan araştırmacılar, teker teker veya ekipler halinde, kendilerine verilen araştırma görevlerini araştırma rehberine uygun olarak yapmak ve araştırma sonucunu rapora bağlayarak zamanında Proje Müdürüne vermekle görevli kılınmışlardır.

Yapılan işbölümü esasları içinde teşkil edilen ekipler, bu ekiplerde çalışan araştırmacı personel, ekiplerin ellerindeki belli başlı ana konular ve araştırmacıların bir yıllık çalışmaları aşağıda ayrı ayrı gösterilmiştir :

1 — İL GENEL İDARESİ ARAŞTIRMASI :

İl Genel İdaresi ekibinde halen çalışmakta olan araştırmacılar şunlardır :

1 — Ekip Başkanı	Cengiz Bayyurdoğlu	Mülkiye Müfettişi
2 — Araştırmacı	Fikret Nazilli	Özlük İşl. Gn. Md. Muavini
3 — »	Necat Eldem	Mülkiye Müfettişi
4 — »	Durmuş Yalçın	Mülkiye Müfettişi
5 — »	Ahmet Şensoy	Eğitim Şubesi Müdürü
6 — »	Sezgin Taşkıran	Maiyet Memuru

Bu ekipte bir süre çalışmış olmakla beraber, yeni bir vazifeye tayin edilmek veya kendisine mevdu görevi bitirmek gibi nedenlerle projeden ayrılmış bulunanlar şunlardır :

1 — Hayrettin Ersöz	Mülkiye Müfettişi (halen Gaziantep Valisi)
2 — Yücel Ertekin	Maiyet Memuru (halen 47. Dönem Kaymakamlık kursunda)
3 — Aziz Muz	Mülkiye Müfettişi (halen Belçika'da inceleme gezisinde)

İl Genel İdaresi ekibinin inceleme ve araştırma yapmakla yükümlü bulunduğu kuruluş, görev ve konular, ana başlıklar itibarıyla şunlar olmaktadır :

A — Taşra Kuruluşları ve Bunların İşleyişi ile İlgili Konular :

1 — Bölgesel Kuruluşlar
2 — Vali ve İl İdaresi
3 — Vali Muavinliği

- 4 — Hukuk İşleri Müdürlüğü
- 5 — Merkez İlçe
- 6 — Kaymakam ve İlçe İdaresi
- 7 — İdare Kurulları
- 8 — Disiplin Komisyonları
- 9 — Daire Müdürlükleri
- 10 — Özel Kalem
- 11 — Yazı İşleri Kalem
- 12 — Sicil - Personel İşleri
- 13 — Evrak - Haberleşme
- 14 — Yetki Devri
- 15 — Planlama - Koordinasyon Kurulları
- 16 — Basın - Halkla ilişkiler
- 17 — Bucak Müdürlüğü

B — İçişleri Bakanlığı Kuruluşlarıyla Yakından İlgili Önemli Konular :

- 1 — Mülki taksimat, mer'a ve sınır ihtilâfları
- 2 — Gayrimenkule tecavüzün def'i (5917)
- 3 — Kanunların nesir ve ilânı
- 4 — Protokol işleri
- 5 — Genel durum raporları
- 6 — İl Yıllıkları
- 7 — Tabii âfetler
- 8 — Kamulaştırma
- 9 — Taşıt araçları
- 10 — Bayrak Mevzuatı
- 11 — Korunmaya muhtaç çocuklar

12 — Beden Terbiyesi işleri

13 — Tebligat işleri

14 — Mahalle Muhtarlıkları

C — İdare Âmirlerinin Çeşitli Kuruluşlarla Olan İlişkileri, Görev ve Yetkileri :

1 — Adalet konularında ilişkiler

2 — Askerlik Şubeleriyle ilişkiler

3 — Garnizonlarla »

4 — Dışişleriyle ilgili »

5 — Maliye ile » »

6 — Muhakematla ilgili »

7 — Gümrükle » »

8 — Tekel'le » »

9 — Sanayiyle » »

10 — Ticaretle » »

11 — Enerji ve Tabii Kaynaklarla ilgili ilişkiler

12 — Bayındırlıkla » »

13 — Tarımla » »

14 — Veterinerlikle » »

15 — Ziraî Mücadele ile » »

16 — Orman'la » »

17 — Bataklık Kurutma ile » »

18 — Toprak dağıtımı ile » »

19 — Gıda ile » »

20 — İmar'la » »

21 — Tapu Sicilli ve Tapulama ile » »

22 — Turizm ve Tanıtma ile » »

23 — Sağlık'la	»	»
24 — 'Çalışma ve Sosyal Güvenlikle	»	»
25 — 'Millî Eğitim'le	»	»
26 — Halk Eğitimi ile ilgili ilişkiler.		

Ç — Mahalli İdarelerle Vesayet İlişkileri (Bu konular Belediye, Özel İdare ve köy ekipleri tarafından incelenecek ve İl Genel İdaresi ekibiyle müştereken değerlendirilecektir.)

D — İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri

İl Genel İdaresi Ekibi, yukarda belirtilen ana konulara ait 423 münferit görev ve ilişki üzerinde çalışmaktadır.

Bu ekibe bağlı araştırmacılar, yukarda belirtilen konuları mahallen incelemek üzere, İzmir, Trabzon, Erzurum, Konya ve Urfa illeriyle, Akçaabat, Karapınar, Ereğli (Konya), Viranşehir ve Birecik ilçelerine ve ayrıca 4 bucağa bütün ekip halinde, ana konuların tamamını incelemek maksadiyle gitmişlerdir. Ayrıca araştırmacılar, kendilerine ait bazı araştırma konularında, genişlemek ve genellemek ihtiyacını duydukları için, münferit olarak Tekirdağ, Antalya, Gaziantep ve İzmir (tekrar) illeriyle, Alanya, Urfa, Karaburun ve Gönen ilçelerine ve 11 bucağa giderek inceleme ve araştırma yapmışlardır. Böylece toplam olarak 33 mahalde inceleme ve araştırma yapılmış bulunmaktadır.

Ekip araştırmacıları, 33 ayrı mahalde toplam 412 adet çeşitli birimde inceleme yapmışlardır. Bunun 158 adedi İçişleri Bakanlığına 254 adedi de ilişkili diğer kuruluşlara ait birimlerdir.

İnceleme yapılan 412 birimde 207 si İçişleri Bakanlığı personeliyle, 287 si de diğer kuruluşlar mensuplarıyla olmak üzere 494 şahısla mülakat yapılmıştır.

Yine bu ekip araştırmacıları tarafından toplam soru adedi 257 olan ve 4279 şahsa gönderilen 13 adet anket düzenlenmiştir.

İlgili 130 münferit görev veya ilişki için araştırmacılar tarafından toplanan bilgi ve vakıalar değerlendirilerek ön raporlar düzenlenmiş ve bu 130 görevin uygulanmasında rastlanılan 128 problem

nedenleri, olumsuz sonuçları ve çözüm yollarıyla tahlil edilmiştir. Sözü edilen 130 görev için 350 sayfa tutarında ön rapor yazılmıştır.

İl Genel İdaresi tarafından bundan sonra yapılacak işler şunlardır :

a) Araştırmanın bugüne kadarki safhasının değerlendirilmesine göre bazı münferit konular için Eskişehir, Konya, İzmir ve İstanbul'a, kısa süreler için gidilecektir.

b) Ankara'da dış kuruluşlarda yapılan incelemeler tamamlanacaktır.

c) İller İdaresi Genel Müdürlüğünde kısmen başlanmış olan araştırmaya devam edilecektir.

ç) Toplanan bilgi ve vakıalar değerlendirilecek, araştırmacılar tarafından ön raporlar yazılacak ve bu ön raporlara istinaden de gerekli birleştirme ve genellemeler yapılarak, müşterek problemler için müşterek çözüm yolları bulunup ekip raporu düzenlenecektir.

2 — ZABITA HİZMETLERİ ARAŞTIRMASI :

Zabita ekibinde halen çalışmakta olan araştırmacılar şunlardır :

1 — Ekip Başkanı	Alâattin Öskiper	Balıkesir Vali Muavini
2 — Araştırmacı	Alb. Sadi Talaysüm	J. Gn. K. ndan
3 — »	Bedii Yüken	Em. Gn. Md. den

Bu ekipte bir süre çalışmış olmakla beraber hastalanmak, yeni bir vazifeye tayin edilmek veya kendisine mevdu görevi bitirmek gibi nedenlerle projeden ayrılmış bulunanlar şunlardır :

1 — Kâşif Ünal	Mülkiye Müfettişi
2 — Fikret Tim	Emniyet Müdürü
3 — Muhittin Yükseloğlu	Emniyet Müdürü
4 — Günalp Varol	Maiyet Memuru
5 — Mahmut Yılmaz	Maiyet Memuru

Zabıta Ekibinin inceleme ve araştırma yapmakla yükümlü bulunduğu kuruluş, görev ve konular, ana başlıklar itibariyle şunlar olmaktadır :

I — DANIŞMA VE YARDIMCI GÖREVLER :

- 1 — Plânlama
- 2 — Koordinasyon
- 3 — Kontrol
- 4 — Kurullar
- 5 — İnceleme
- 6 — Personel ve Eğitim
- 7 — Teknik Hizmetler
- 8 — Bina, Büro ve Kaynaklar

II — YÜRÜTME GÖREVLERİ :

1 — GENEL ZABITANIN YÜRÜTME GÖREVLERİ :

A — ÖNLEYİCİ — KORUYUCU VE YARDIMCI GÖREVLER :

a. İDARİ GÖREVLER :

- 1 — Genel güvenlik ve esenlik görevleri
- 2 — Haber alma ile ilgili görevler
- 3 — Sınır kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyeti görevleri
- 4 — Kaçakçılığın (Gümrük ve Tekel) men, takip ve tahkikine ilişkin görevler
- 5 — Toplantılar, gösteri yürüyüşleri, grev ve lokavtlarla ilgili görevler
- 6 — Dernekler ve Sendikalara ilişkin görevler

- 7 — Ateşli silâhlar, bıçaklar ve patlayıcı maddelerle ilgili görevler
- 8 — Av işlerine ilişkin görevler
- 9 — Sivil Savunmaya ilişkin görevler
- 10 — Tabii Âfetler ve büyük yangınlara ilişkin görevler
- 11 — Askerlik Kanununa ilişkin görevler
- 12 — Askerî memnu muntikalara ilişkin görevler
- 13 — Tetkiki hüviyet işlerine ilişkin görevler
- 14 — Ahlâk Zabıtasına ilişkin görevler
- 15 — İnsan ve hayvan sağlığına ve Sosyal yardımlara ilişkin görevler
- 16 — Hayvan hırsızlığının men'ine ilişkin görevler
- 19 — Mali ve İktisadî görevler
- 20 — Uyuşturuıcı maddelere ilişkin görevler
- 21 — Tebligata ilişkin görevler
- 22 — İdarî makamlarca verilen kararların infazına ilişkin görevler
- 23 — Trafik görevleri

b. SİYASİ GÖREVLER :

- 1 — Devletin şahsiyetini koruyucu görevler
- 2 — Devlet kuvvetlerini istihdaf eden görevler
- 3 — Hürriyet ve masuniyetlerin korunması ile ilgili görevler
- 4 — Yabancı Devletler, bunların Reis, Elçi ve Mümessilleri aleyhindeki hareketlerle ilgili görevler

- 5 — Yabancı işleri ile ilgili görevler
- 6 — Basın, yayın, film ve senaryolara ilişkin görevler
- 7 — Siyasi Partilere ve seçimlere ilişkin görevler
- 6 — Devrimlere ilişkin görevler
- 9 — Cumhurbaşkanı ve Devlet büyükleri ile bazı görevliler ve kişilerin korunmasına ilişkin görevler.

B — ADLİ GÖREVLER :

- 1 — Cürüm ve kabahatlere müteallik görevler
- 2 — Hususi kanunların tatbikatına müteallik görevler
- 3 — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa ilişkin görevler
- 4 — Ceza ve Tevkif Evlerinin harici muhafazasına ilişkin görevler
- 5 — Mahkûm ve Tutukluların sevk ve muhafazasına ilişkin görevler.

C — ASKERİ GÖREVLER :

- 1 — Örfi İdare zamanına ilişkin görevler
- 2 — Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa ilişkin görevler
- 3 — Askerî Ceza Kanununa ilişkin görevler.

2 — ÖZEL ZABITANIN YÜRÜTME GÖREVLERİ :

- 1 — Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin görevleri
- 2 — Belediye Zabıtasının görevleri
- 3 — Köy Korucularının görevleri

- 4 — Kır Bekçilerinin görevleri
- 5 — Çiftçi mallarını koruma bekçilerinin görevleri
- 6 — Tekel takip kuruluşunun görevleri
- 7 — Gümrük Muhafaza kuruluşunun görevleri
- 8 — Orman Muhafaza kuruluşunun görevleri
- 9 — Hudut ve Sahiller Sağlık Zabıtasının görevleri
- 10 — Limanlar Zabıtası

3 — DİĞER MAKAM VE KURULLARIN YÜRÜTME GÖREVLERİ :

- 1 — Muhtarın görevleri
- 2 — İhtiyar hey'etinin görevleri
- 3 — Bucak müdürü

Zabıta Ekibi, yukarda ana başlıkları verilmiş olan konulara ait 1000 görev üzerinde inceleme ve araştırma yapmaktadır.

Bu ekibe bağlı araştırmacılar, yukarıda belirtilen konuları mahallen incelemek üzere, İzmir, Erzurum, Trabzon, Adana ve Urfa İl'leriyle, Foça, Çeşme, Aşkale, Hasankale, Vakfıkebir, Tonya, Akçaabat, Ceyhan, Osmaniye, Kadirli, Kozan, Karaisalı, Viranşehir, Akçakale ve Bornova İlce'lerine ekipçe; Çanakkale, Edirne, İstanbul, İzmir (tekrar), Ağrı, Mardin, Mersin ve Manisa İl'leriyle Turgutlu İlçe'sine ve ayrıca 4 bucakla 8 köye münferiden gitmişler ve yukarda sayılan toplam 38 mahalde 228 birimde inceleme ve araştırma yapmışlardır. Bunun 82 adedi zabıta kuruluşları, 146 adedi de ilişkili diğer kuruluşlardır.

Ekip araştırmacıları bu birimlerde toplam 250 şahısla mülakat yapmışlardır. Mülakat yapılan şahıslardan 130 u İçişleri Bakanlığına, 120 si de diğer kuruluşlara mensup personeldir.

Zabıta araştırmacıları tarafından bugüne kadar 15 adet ön rapor düzenlenmiştir. 632 daktilo sayfası tutarında olan bu ön raporlarda 81 adet görev incelenmiş, bu görevlerin uygulanmasında tesbit edilen 225 adet problem, nedenleri, olumsuz sonuçları ve çözüm yolları ile izah ve tahlil edilmiştir.

Zabıta ekibinin taşra çalışmaları bitmiştir. Halen taşrada toplanan bilgi ve vakıalar üzerinde değerlendirme çalışması yapılmakta ve araştırmacılar tarafından ön raporların yazımına devam edilmektedir. Bu çalışmaları takiben Bakanlık Makamıyla Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı arasındaki ilişki ve koordinasyon konuları incelenip araştırılacak, araştırmacı ön raporları tamamlandıktan sonra, bu ön raporlara dayanılarak ekip raporu düzenlenecektir.

3 — NÜFUS HİZMETLERİ ARAŞTIRMASI :

Nüfus hizmetleri üzerinde yapılan araştırma tek bir araştırmacı tarafından yürütülmektedir.

Araştırmacı : Sadrettin Sürbehan — Mahallî İdareler
Şube Müdürü

Nüfus hizmetleri araştırmacısı, aşağıda belirtilen ana konular içinde toplanan 300 münferit nüfus görevi üzerinde çalışmaktadır.

Üzerinde çalışılan ana konular şunlardır :

I — GÖREVLER :

A — MERKEZ TEŞKİLÂTININ GÖREVLERİ :

- 1 — Nüfus yazımı hazırlıkları
- 2 — Nüfus istatistikleri
- 3 — Nüfus muhabere, muamele ve tescil işleri
- 4 — Vatandaşlık Kanunu uygulaması
- 5 — Muhacir ve mültecilerin tescili
- 6 — Sair görevler.

B — TAŞRA TEŞKİLÂTININ GÖREVLERİ :

- 1 — Nüfus sicilleri
- 2 — Nüfus kayıtları
- 3 — Kayıt suretleri işlemleri
- 4 — Nüfus olayları

- a — Doğum vukuatı
- b — Yeniden kayıt vukuatı
- c — Evlenme vukuatı
- ç — Boşanma vukuatı
- d — Yerdeğiştirme vukuatı
- e — Tashih vukuatı
- f — Ölüm vukuatı
- 5 — Nüfus cüzdanı işlemi
- 6 — 554 Sayılı Kanun
- 7 — Askerlik işlemleri
- 8 — Nüfusla ilgili davalar
- 9 — Nüfus cezaları
- 10 — Uluslararası nüfus hizmetleri
- 11 — Nüfus istatistikleri
- 12 — Nüfus yazımı
- 13 — Zayi siciller
- 14 — Sair işler ve işlemler
- 15 — Bucak nüfus teşkilâtı
- 16 — Gezici memurlar sorunu
- 17 — Muhtarların nüfus hizmetleri
- 18 — Nüfus şubeleri
- 19 — Evlenme işleri ve nüfus teşkilâtı.

II — FORMLAR VE İŞ GÖRME :

- 1 — Defter formları
- 2 — İlmühaber formları
- 3 — Belge formları
- 4 — Kayıt ve istatistik formları

III — NÜFUS HİZMETLERİYLE İLGİLİ :

- 1 — Teşkilâtlanma
- 2 — Yetki ve sorumluluk
- 3 — Koordinasyon
- 4 — Kontrol
- 5 — Plânlama
- 6 — Danışma
- 7 — Haberleşme
- 8 — Personel
- 9 — Halkla münasebetler
- 10 — Kaynaklar.

Nüfus araştırmacıları yukarıda belirtilen konuları araştırmak ve incelemek üzere İzmir merkez, 7 İlçe'si ve iki bucağında, Erzurum merkez ve 3 İlçe'sinde, Trabzon merkez ve 3 köyünde, Ankara merkez, 2 İlçe ve bir bucağında ve İçişleri Bakanlığı Nüfus İşleri Genel Müdürlüğünde çalışmalar yapmıştır.

Yukarıda inceleme yapmak üzere gidildiği belirtilen toplam 22 mahalde, 34 kuruluşta nüfus konuları araştırılmıştır. Bunların 19 u nüfus memur ve müdürlükleri, 3 ü nüfus görevleri bulunan köy muhtarları, 12 si de nüfus hizmetleriyle ilişkili diğer kuruluşlardır.

Nüfus hizmet ve teşkilâtı üzerinde, 29 u İçişleri personeli olmak üzere 41 kişiyle mülakat yapılmıştır. Ayrıca 40 soruyu ihtiva eden bir anket 22 şahsa uygulanmış ve sonuçları değerlendirilmiştir.

Araştırmacı, konuların tamamı üzerinde, yukarıda belirtilen mahaller ve birimlerde maksat çerçevesi içinde topladığı bilgi ve vakıaları değerlendirme ve rapor yazma safhasındadır.

4 — SİVİL SAVUNMA HİZMETLERİ ARAŞTIRMASI :

Sivil Savunma Hizmetleri üzerindeki araştırma iki araştırmacı tarafından yürütülmektedir.

Ekip Başkanı : Turgut Kılıçer Merkez Valisi
Araştırmacı : Fazlı Demirel Sivil Savunma İdaresinde
Uzman.

Sivil Savunma araştırmacıları tarafından incelenen ana konular
şunlardır : ...

A. GENEL (ORTAK) KONULAR

I — TEŞKİLÂT :

A. SAVUNMA SEKRETERLİKLERİ VE HARP KOMİTELERİ :

- 1 — Bakanlık Savunma Sekreterliği ve Harp Komitesi
- 2 — İl Savunma Sekreterlikleri ve Harp Komiteleri

B. SİVİL SAVUNMA İDARESİ TEŞKİLÂTI :

- 1 — Merkez Teşkilâtı (Kanun madde 3,32)
 - a. Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı
 - b. Sivil Savunma Koleji
 - c. Seyyar Kollar
 - ç. İkaz - Alârm Merkezleri
- 2 — Taşra Teşkilâtı :
 - a. İl ve İlçe Sivil Savunma İdaresi Birimleri
 - b. Sivil Savunma Mahallî Kuvvetleri

II — PERSONEL :

- A. Savunma Sekreter ve Uzmanları
- B. Sivil Savunma İdaresi Personeli
- C. Daire ve müesseseler Sivil Savunma Personeli

III — KAYNAKLAR :

IV — DENETLEME :

V — İŞ BİRLİĞİ VE KARŞILIKLI YARDIM :

B. SİVİL SAVUNMA GÖREVLERİ :

I — Tanım, Ana Görev, Yetki ve Sorumluluk :

- A. Sivil savunmanın tanım ve kapsamı
- B. Ana görev, yetki ve sorumluluk
- C. Hassas bölge ayrımı

II — Plânlama :

- A. Genel veya bölgesel plânlama
- B. Hassas bölgelere ait plânlama (İl ve İlçeler)
- C. Daire ve müesseselere ait plânlama

C. KORUYUCU TEDBİRLER :

III — İkaz ve alârm :

- A. Hava hücumu tehlikesi ikaz ve alârmı
- B. Radyoaktif serpinti tehlikesi ikaz ve alârmı

IV — Tahliye ve seyrekleştirme :

V — Sivil savunma bakımından şehir plânlarında, önemli bina ve tesislerde uygulanacak esaslar ve sığınaklar.

- A. Şehir plânlarında, önemli bina ve tesislerin yerlerinin seçilmesinde uygulanacak esaslar
- B. Sığınaklar.

VI — Yangınlara karşı genel ihtiyatî tedbirler.

VII — Önemli tesis ve ihtiyaç maddelerinin korunması ve yedeklenmesi.

VIII — Gizleme

IX — Halk tarafından yapılacak teşkilât ve alınacak tedbirler.

X — Hassas bölge kademeleri ve korunma kılavuzları :

- A. İdare merkezleri ve büroları
- B. Kademeler ve kılavuzluklar

XI — Sivil Savunma Teşkilleri :

- A. Şehir ve kasaba Sivil Savunma teşkilleri
- B. Daire ve müesseseler Sivil Savunma teşkilleri
- C. Tabii âfetler Sivil Savunma teşkilleri

XII — Sivil Savunma Mükellefiyeti :

XIII — Eğitim :

- A. Kadrolu personel eğitimi
- B. Mükellef personel eğitimi
- C. Halk eğitimi

XIV — Donatım :

XV — Fon :

C. DİĞER MİLLÎ SEFERBERLİK GÖREVLERİ

I — Olağanüstü hal ve seferberlik hazırlıkları :

- A. Nöbetçi memurluğu ve resmî alâmlar
- B. Olağanüstü hal ve seferberlik hazırlıkları
- C. 24 Saat nöbetleşe devamlı çalışmanın plânlanması

II — Erteleme İşlemleri :

III — Silâhlı Kuvvetler personel seferberliği ile ilgili işler :

- A. Seferberlik ilân ve tebliğ plânları
- B. Seferde celb olunacak personel ile ilgili plânlamalar

IV — Silâhlı Kuvvetler Lojistik Seferberliği ile ilgili işler :

- A. Millî Savunma Mükellefiyeti Komisyonu işleri
- B. Tahrir tesbit işleri
- C. Taşıt araçları işleri

V — Memleket içi silâhlı savunma (Alvıcı teşkilleri) işleri :

VI — Savaş hasar onarım plânları :

C. SİVİL SAVUNMA İLE İLİŞKİLİ GÖREVLER :

I — Tabii âfetlerle ilgili görevler

II — Yangınla mücadele teşkilât ve tedbirleriyle ilgili görevler

A. Muvazzaf itfaiye teşkilâtıyla ilgili işler

B. Yangına karşı koruyucu tedbirlerle ilgili işler

C. Devlet tarafından kullanılan binaların yangından korunmalarıyla ilgili tedbirler.

Sivil savunma araştırmacıları bu konuları incelemek ve araştırmak üzere İzmir, Erzurum, Trabzon, Ankara, İstanbul, Eskişehir ve Afyon illeriyle bu illere bağlı 8 ilçe, 2 bucak ve 1 köyde ekip halinde çalışmalar yapmışlar, ayrıca ara değerlendirmeleri sonunda ortaya çıkan bazı özel konuları da Manisa, Çanakkale, İzmir (tekrar), Tekirdağ, Kırklareli, Edirne illeriyle Bornova, Menemen, Bayındır, Bergama ve Çubuk ilçelerine münferiden giderek incelemişlerdir.

İki araştırmacı sayılan bu mahallerde 63 ayrı kuruluştaki inceleme ve araştırma yapmışlardır. Bunların 29 u İçişleri Bakanlığına 34 ü diğer kuruluşlara ait birimlerdir.

Bu ekip, araştırma ve inceleme konularıyla ilgili olarak 263 kişi ile mülakat yapmıştır. Bunun 126 sı İçişleri Bakanlığı personeli, 137 diğeri diğer kuruluşlardandır.

Sivil savunma konularıyla ilgili olarak toplam 151 soruyu ihtiva eden 20 adet anket tertiplenmiş ve toplam 612 kişiye gönderilmiştir.

Taşra araştırması bitmiş, merkezde incelenecek çok az konu kalmıştır. Sivil Savunma Ekibi, topladığı bilgi ve vakıalar üzerinde değerlendirme yapma ve rapor yazma safhasındadır.

5 — MAHALLİ İDARELER EKİBİ :

Belediye, özel idare ve köy muhtarlıkları üzerinde esas itibarıyla üç alt ekip tarafından yürütülen inceleme ve araştırmalar, mahallî idarelerin bütünlüğünü korumak ve meseleleri bu bütünlük içinde görerek herbirisi için daha salim kararlara varabilmek amacıyla tek bir ekip içinde toplanmıştır. Araştırma sonunda, üç alt

ekip tarafından verilecek ön raporlara istinaden, her üç idareyi de belli ölçüler içinde kapsıyan tek bir mahallî idare raporu yazılacaktır.

Çalışmalar halen alt ekip safhasında olduğu için, aşağıda her alt ekip için ayrı ayrı bilgi verilecektir.

Alt ekiplerin araştırma konularının tetkikinden de anlaşılacağı gibi Mahallî İdareler Ekibi, genel olarak yalnızca mahallî idare hizmetleri ve vesayet ilişkileri üzerinde durmakta, personel ve kaynaklar üzerinde derinliğine bir inceleme yapmamaktadır.

Hizmetler ve ilişkiler üzerinde yapılan araştırma yalnızca şu sonuçları sağlamaya matuftur :

a — Mahallî idarelerin amaçları nedir? Hizmetler nasıl ve ne dereceye kadar görülmektedir? Hangi noktalarda, ne dereceye kadar görev karışımları mevcuttur? Hizmetlerin yapılmasını engelleyen problemler nelerdir?

b — Hizmetler üzerinde yapılan araştırmaya göre, hangi hizmetlerden Devlet, hangi hizmetlerden mahallî idareler sorumlu olmalıdır? Devlet kuruluşlarıyla mahallî idareler arasında hizmet ilişkileri nasıl kurulmalıdır? Mahallî idarelere düşen hizmetler, mahallî idare birimleri arasında nasıl bölünmeli ve aralarındaki ilişkiler ne olmalıdır?

c — Devlet kuruluşlarıyla mahallî idareler arasında ne gibi vesayet ilişkileri vardır? İlişkilerin bugünkü durumunda ne gibi aksaklıklar doğmaktadır? Hizmetin ve hizmetten yararlananların menfaatlerine en uygun ilişkiler neler olmalıdır?

ç — Mahallî idareler üzerinde yukarıda belirtilen sonuçlara varmak için yapılan araştırmanın ışığı altında, İçişleri Bakanlığına verilen mahallî idare görevlerinden sorumlu Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün hizmet ve teşkilât araştırmasına girilecek ve bu Genel Müdürlüğün hangi görevleri, ne gibi bir teşkilât içinde, hangi kaynaklarla, nasıl yapması gerektiği konusu üzerinde çalışılacaktır.

Mahallî İdareler Ekibi, bu amaca varmak için alt ekipler halinde bugüne kadar şu çalışmaları yapmıştır :

A — ÖZEL İDARE ALT EKİBİ :

Özel İdare Ekibinde şu araştırmacılar çalışmaktadır :

Nazif Demiröz Mülkiye Müfettişi

Ahmet Başsoy » »

Nazif Demiröz, aynı zamanda Mahallî İdareler Ekibinin başkanıdır.

Özel İdare Ekibinin çalıştığı ana konular şunlardır :

I — GÖREVLER :

1 — Sağlık ve Sosyal yardım görevleri :

- a) Çevre sağlığı
- b) Sağlık personeli istihdamı
- c) Sağlık kurumları kurulması
- ç) Sosyal yardım

2 — Bayındırlık görevleri :

- a) Köy yollarının yapımı ve bakımı
- b) Köylerin içme suyuna kavuşturulması
- c) Köy elektrifikasyonu
- ç) Diğer bayındırlık görevleri

3 — Kültür ve eğitim görevleri :

- a) Köy, şehir, kasaba ilkokullarının yapımı, onarımı, donatımı ve hizmetlilerinin sağlanması
- b) Okul öncesi ve sonrası eğitimi
- c) Halk eğitimi
- ç) İl matbaa ve gazetesi
- d) Diğer eğitim ve kültür görevleri

4 — Tarımsal görevler :

- a) İl tarımının geliştirilmesi
- b) İl hayvancılığının geliştirilmesi
- c) Hayvan sağlığı
- ç) Diğer tarımsal görevler

5 — Ekonomik görevler :

- a) İl ticaretinin geliştirilmesi ve teşviki
- b) İl sanayiinin geliştirilmesi ve teşviki
- c) Diğer ekonomik görevler

6 — Çeşitli görevler :

- a) Mülkiye âmirlerine lojman yapılması ve donatılması
- b) Vali ve kaymakam taşıtlarının onarılması ve işletilmesi
- c) Çarşı ve mahalle bekçi teşkilâtına ait saymanlık işleri ve kadro tesbitleri
- ç) İl jandarma telefonlarının tesis ve bakımı.

II — İLİŞKİLER :

1 — Merkezi idare ile ilişkiler :

- a) Vali ve il kuruluşlarıyla ilişkiler
- b) Kaymakam, ilçe kuruluşları ve bucak müdürleri ile ilişkiler
- c) İçişleri Bakanlığı ile ilişkiler
- ç) Diğer bakanlık ve genel müdürlüklerle ilişkiler

2 — Diğer mahall4 idarelerle ilişkiler :

- a) Belediye idareleri ile ilişkiler
- b) Köy idareleri ile ilişkiler

Yukarda ana guruplar halinde gösterilen konular içinde, inceleme ve araştırmaya tâbi tutulan 294 görev ve ilişki mevcuttur.

Araştırmacılar bu görevleri incelemek üzere İzmir, Erzurum, Trabzon ve Konya illeriyle bu illere bağlı üç ilçede ekip halinde çalışma yapmışlar, ayrıca bazı özel konuları incelemek üzere de Kayseri ve İzmir (tekrar) illerine ve Urla ilçesine münferiden gitmişlerdir.

.....

Özel İdare Ekibi, gittiği 10 ayrı mahalde 121 kuruluştaki inceleme ve araştırma yapmıştır. Bunların 69 u özel idare ve aynı zamanda özel idare görevi yapan Devlet kuruluşları, 52 si ilişkili diğer kuruluşlardır.

Ekip araştırmacıları bu 121 kuruluştaki 231 kişi ile mülakat yapmışlardır. Bunun 176 sı özel idare görevi yapan personel, 55 i de diğer kuruluşlar personeliydi.

Özel idare konularıyla ilgili olarak toplam 142 soruyu ihtiva eden 9 adet anket teriptiplenmiş ve bunlar 341 şahsa gönderilmiştir.

Ekip, taşra araştırmalarını bitirmiş, merkezde İçişleri Bakanlığı dışında, özel idare hizmetleriyle ilişkili diğer kuruluşlarda incelemelerinin büyük kısmını tamamlamıştır. Bundan sonra bir taraftan İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü Özel İdareler Dairesinde inceleme ve araştırma yapılacak, diğer taraftan da çeşitli karakterde illerden seçilen 20 özel idarenin 1965 ve 1966 yılları kesin hesap bütçeleri üzerinde, hizmetlere müteveccih tahlilî bir çalışma yapılacaktır. Ancak bu çalışmalardan sonra, toplanan bilgi ve vakıaların değerlendirilmesi ve rapor yazımı safhasına gelinecektir.

B — BELEDİYE ALT EKİBİ :

Belediye hizmetleri üzerinde araştırma yapan ekip, çeşitli nedenlerle en fazla araştırmacı değişmesine uğrayan bir ekip olmuştur. Mülkiye Müfettişi Ziya Çoker ve Mülkiye Müfettişi Bedri Nazlıoğlu ile çalışmalara başlayan bu ekipten, Proje Müdürlüğü ve araştırmacı görevlerinin bir arada yürüyemeyeceğinin anlaşılması üzerine Ziya Çoker ayrılmış, yerine Mülkiye Müfettişi İhsan Dede gelmiştir. Bilahare İhsan Dede de hastalığı sebebiyle ekipten ayrılınca, Mülkiye Mü-

fettişi İli İhsan Utku ekibe iltihak etmiştir. Bu arada Bedri Nazhoğlu inceleme maksadıyla Belçika'ya gönderilince ekip

Mahmut Polat

Mülkiye Müfettişi

Ali İhsan Utku

»

»

den kurulu olarak

çalışmalara devam etmiştir.

Belediye Ekibinin üzerlerinde çalıştığı ana konular şunlardır :

I — GÖREVLER :

1 — Sağlık görevleri :

a — Çevre sağlığı ile ilgili görevler

b — Sağlık kurumları kurmakla ilgili görevler

c — Sosyal yardım ile ilgili görevler

2 — Bayındırlık görevleri :

a — İmar ve plânlama işleriyle ilgili görevler

b — Yol ve yapı işleriyle ilgili görevler

c — Yapı kontrolu ile ilgili görevler

ç — İstimlâkle ilgili görevler

d — Emlâkla ilgili görevler

e — Her çeşit fenni kontrolla ilgili görevler.

3 — Belde esenliği görevleri :

a — Zabıta görevleri

b — İtfaiye görevleri

4 — Kültür ve eğitim görevleri :

5 — Tarım görevleri :

a — Park ve bahçelerle ilgili görevler

b — Tarımla ilgili görevler

c — Veterinerlikle ilgili görevler

6 — Ulaştırma görevleri :

- a — Ulaştırma araçlarını işletmekle ilgili görevler
- b — Ulaştırma araçlarını kontrollerle ilgili görevler

7 — Ekonomik görevler :

- a — Ticarî ve iktisadî hayatın kontrolü ile ilgili görevler
- b — Ticarî ve iktisadî işletmeler kurmakla ilgili görevler

8 — Çeşitli görevler :

II — İLİŞKİLER :

1 — İdarî konularda vesayet ilişkileri :

- a — İdarî kararlar üzerinde vesayet
- b — İdarî eylem ve işlemler üzerinde vesayet
- c — Organlar üzerinde vesayet
- ç — İdarî personel üzerinde vesayet

2 — Mali vesayet ilişkileri :

- a — Mali kararlar üzerinde vesayet
- b — Mali eylem ve işlemler üzerinde vesayet
- c — Organlar üzerinde mali yönden vesayet

3 — Teknik vesayet ilişkileri :

- a — Teknik kararlar üzerinde vesayet
- b — Teknik eylem ve işlemler üzerinde vesayet
- c — Organlar üzerinde vesayet
- ç — Teknik personel üzerinde vesayet

4 — Diğer görev ilişkileri :

Belediye araştırmacıları yukarıda belirtilen ana guruplarda toplanan 446 münferit görev ve ilişki üzerinde çalışmaktadır.

Bu ekip, sayılan görevleri incelemek ve araştırmak maksadiyle İzmir, Erzurum, Trabzon, Konya ve Urfa illeriyle bu illere bağlı toplam 17 belediyede fiili çalışma yapmıştır. Araştırmacılar bu mahallerde toplam 43 birimde inceleme ve araştırma yapmışlardır. Bunun 17 si belediye, 25 i belediye hizmetleriyle ilişkili diğer kuruluşlardır.

Halen 2 göreve ait tutarı 47 sayfa olan ön rapor tamamlanmıştır. Bu raporda uygulamada tesbit edilen 5 problem, nedenleri ve çözüm yollarıyla tahlile tâbi tutulmuştur.

Belediye Ekibi, Ankara'da İçişleri Bakanlığı dışındaki kuruluşlarda incelemelerini bitirmek üzeredir. Bundan sonra bir taraftan İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü Belediyeler Dairesinde inceleme yapılacak, diğer taraftan da yurdumuzu çeşitli bölgelerinden ve çeşitli nüfus guruplarından seçilen 30 belediyenin 1965 ve 1966 yılları kesin hesap bütçeleri üzerinde hizmetlere ilişkin tahlilî bir çalışma yapılacaktır. Bu çalışmaları takiben toplanan bilgi ve vakıalar üzerinde değerlendirme yapılacak ve ön rapor yazılacaktır.

C — KÖY VE TOPLUM KALKINMASI EKİBİ :

Köy ve Toplum Kalkınması Araştırma Ekibi 2 kişiden kuruludur.

Bahattin Ablum Bakanlık Hukuk Müşavir Muavini

Sedat Kars Mahallî İdareler Şube Müdürü

Bu ekibin inceleme ve araştırma yaptığı ana konular şunlardır :

MAHALLÎ İDARE BİRİMİ OLARAK KÖYE VERİLEN GÖREVLER

I — SAĞLIK GÖREVLERİ :

A — Çevre sağlığı ile ilgili görevler

B — Sosyal yardım ile ilgili görevler.

II — BAYINDIRLIK GÖREVLERİ :

- A — Yol yapma görevi
- B — Meydan açma görevi
- C — Köy odası ve misafirhane yapma görevi
- Ç — Mescit yapma görevi
- D — Elektrik yapma görevi

III — KÖY ESENLİĞİ İLE İLGİLİ GÖREVLER :

IV — KÜLTÜR VE EĞİTİM GÖREVLERİ :

- A — Okula arsa temini görevi
- B — Okul arazisini işletme görevi
- C — Okul yapma görevi
- Ç — Kitap temini görevi
- D — Köy oyunları (güreş cirit gibi) yaptırma görevi

V — TARIMSAL GÖREVLER :

- A — Tarımla ilgili görevler :
 - a — Tarımsal ürünlerin veriminin arttırılmasına ilişkin görevler
 - b — Ziraî mücadele görevleri
 - c — Çiftçi mallarının korunmasına ilişkin görevler
 - ç — Çeltik ziraatına ilişkin görevler :
- B — Hayvancılıkla ilgili görevler :
- C — Ağaç ve ormanla ilgili görevler :

VI — EKONOMİK GÖREVLER :

- A — Nalbant, arabacı dükkânı, bakkal yaptırma görevi
- B — Köylü mahsullerini değer fiatına sattırma görevi
- C — İstihsalı arttırıcı görevler
- Ç — Köyde esnaf yetiştirme görevleri
- D — Köy namına istihsalde bulunma görevleri

VII — ÇEŞİTLİ GÖREVLER :

- A — Sayımlar Kanunu dolayısıyla verilen görevler
- B — Oyun alât ve vasıtalarından alınacak vergiye ilişkin görevler.

MERKEZİ İDARE ORGANI OLARAK KÖYE VERİLEN
GÖREVLER

I — GELENEKSEL GÖREVLER :

- A — Adaletle ilgili görevler
- B — Askerlik görevleri
- C — İçişleri görevleri
 - a — Zabıta görevleri
 - b — Nüfus »
 - c — Sivil Savunma görevleri

II — MALÎ VE İKTİSADÎ GÖREVLER :

Mali görevler :

- a — Vergi toplanmasına yardımcı olma görevleri
- b — Âmme alacaklarının tahsiline ilişkin görevler
- c — Arazi vergilerine ilişkin görevler
- ç — Vergi Usul Kanununun tahmil ettiği görevler
- d — Veraset vergisine ilişkin görevler
- B — Gümrük ve Tekel görevleri :
 - a — Tütün yetiştirilmesiyle ilgili görevler
- C — Tarımsal görevler :
 - a — Tarımla ilgili görevler
 - b — Hayvancılıkla ilgili görevler
 - c — Ormana ilişkin görevler

D — Topraklandırma ve iskân görevleri :

a — Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu ile verilen çeşitli görevler

E — Harita - Tapu - Kadastro görevleri.

F — İmâr ve İskân görevleri

III — SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM GÖREVLERİ :

A — Umumi Hıfzısıhha Kanununa göre yapılacak görevler

B — Sıtmanın İmhası Kanunu gereğince yapılacak görevler

C — Korunmaya muhtaç çocuklar hakkında kanunî görevleri

Ç — Köy kanununun tahmil ettiği görevler

IV — KÜLTÜREL GÖREVLER :

A — Kültür - Eğitim görevleri

a — İlköğretim ve Eğitim Kanununun verdiği görevler

b — Beden Terbiyesi Kanunu ile verilen görevler

B — Vakıflara ait görevler

V — ÇEŞİTLİ GÖREVLER :

A — Kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilânına dair görevler

B — Tebligat Kanununun verdiği görevler.

VESAYET İLİŞKİLERİ

I — KARARLAR ÜZERİNDE İDARİ VESAYET :

II — EYLEM VE İŞLEMLER ÜZERİNDE İDARİ VESAYET :

III — ORGANLAR ÜZERİNDE İDARİ VESAYET :

IV — PERSONEL ÜZERİNDE İDARÎ VESAYET :

TOPLUM KALKINMASI ÇALIŞMALARI

I — MERKEZDE YAPILAN ARAŞTIRMALAR :

- A — Toplum kalkınmasının milletlerarası düzeyde geliştirilen ve şekillendirilen kavram, kapsam ve dayandığı ana ilkeler.
- B — Tarihimizde köy kalkınmasına yönelmiş çabalar, köy ve köylüyü kalkındırma çalışmaları.
- C — Plânlı kalkınma döneminde yurdumuzda girilen toplum kalkınması deneme çalışmaları.

II — TAŞRA'DA YAPILAN ARAŞTIRMALAR :

A — Tesbit edilen stratejiye göre atılan adımlar :

- 1 — İlçe seçimi
- 2 — İl seminerleri
- 3 — Deneme ilcesi araştırmaları
- 4 — İlçe seminerleri
- 5 — Saha elemanları oriyantasyon kurs ve seminerleri
- 6 — Köy liderleri kampı
- 7 — Köy düzeyinde program, plânlama ve örgütlenme.

B — Toplum kalkınması kurulları :

- 1 — Merkezi seviyede köy toplum kalkınması kurulu
- 2 — İl seviyesinde köy toplum kalkınması kurulu
- 3 — İlçe » » » » »
- 4 — Köy » » » » »

Köy ve Toplum Kalkınması araştırmacıları, yukarda belirtilen ana konularla ilgili 297 münferit görev ve ilişki üzerinde çalışmaktadır.

Araştırmacılar bu görevleri incelemek ve araştırmak üzere İzmir, Erzurum, Trabzon, Antalya, Hatay ve Konya illeriyle bu illere bağlı Bayındır, Ödemiş, Karaburun, Hınas, İspir, Maçka, Yomra, Korkuteli, Altınözü ve Beyşehir ilcelerinde ve bu il ve ilcelere bağlı 22 köyde bilfiil çalışmışlardır.

Sayılan mahallerde araştırmacılar 122 kuruluşta inceleme ve araştırma yapmışlardır. Bunun 22 si köy muhtarlığı, 100 ü de köye hizmet götüren çeşitli Devlet kuruluşlarıdır. İnceleme yapılan bu 122 kuruluşta araştırmacılar 136 muhtelif şahısla mülakat yapmışlardır. Bunun 108 i, köye hizmet götüren çeşitli Devlet kuruluşları personeli-dir.

Köy ve Toplum Kalkınması konularıyla ilgili olarak toplam 185 soruyu ihtiva eden 4 anketi araştırmacılar 384 kişiye bizzat (bir nev'i mülakat şeklinde) uygulamışlardır.

Köy ve Toplum Kalkınması araştırmacıları taşra araştırmasını bitirmişlerdir. Halen İçişleri Bakanlığı dışındaki ilgili merkez kuruluşlarında çalışmalarını tamamlamak üzeredirler. Bu çalışmalarını takiben İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün Köy Dairesiyle Toplum Kalkınması ve Plânlama Dairesine girerek inceleme ve araştırmalarını bitirecek ve topladıkları bilgi ve vakıaları değerlendirmeye ve rapor yazma çalışmalarına başlayacaklardır.

6 — PERSONEL ARAŞTIRMASI :

Personel araştırmasına, başlangıçta, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı personeli hariç olmak üzere, yalnızca Bakanlık personeli üzerinde bir araştırmacı ile başlanmış, bilâhare Emniyet Genel Müdürlüğü personeli de araştırma kapsamına alınınca bunun için ikinci bir araştırmacı tahsis edilmiştir.

Halen Bakanlık personeli araştırmasını :

Hikmet Baloğlu Tetkik Kurulu Üyesi

Emniyet personeli araştırmasını da,

Hüseyin Kemiksiz Genel Müdürlükte Emniyet Müdürü,
yürütmektedirler.

Her iki araştırıcının üzerinde durduğu başlıca ana personel konuları şunlardır:

- 1 — Hizmete alınma
- 2 — Namzetlik, staj, kurs
- 3 — Terfiler
- 4 — Naklen atama ve becayişler
- 5 — İşten el ektirme
- 6 — Vekâlet emrine alma
- 7 — Mükâfatlandırma
- 8 — Cezalandırma
- 9 — Emekliye sevk
- 10 — Kıdem ve sicil işleri
- 11 — Maaş
- 12 — Yolluk
- 13 — Askerlik işleri
- 14 — Sağlık işleri
- 15 — İzin
- 16 — Eğitim..

Araştırıcılar, yukarıda belirtilen ana personel konularıyla birlikte personel işlerine bakan veya bunlara ilişkin görevler ifa eden bütün daireleri de (Bakanlık zlk İşleri Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü 3. Daire ve 3 nc şubesi, Sivil Savunma İdaresi Personel şubesi) teşkilâtlananın bütün konuları itibariyle incelemektedirler.

Bakanlık personeli araştırması tamamlanmıştır ve rapor yazımı safhasındadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü personel araştırması halen devam etmektedir.

7 — LEVAZIM, EVRAK İŞLERİ VE DİĞER YARDIMCI BİRİMLER ARAŞTIRMASI :

Levazım, evrak işleri ve benzeri yardımcı birimler araştırması çalışmaların başından itibaren;

Araştırmacı Orhan Zaim Tetkik Kurulu Üyesi tarafından yürütülmüştür.

Araştırmacı tarafından üzerinde inceleme ve araştırma yapılan ana konular ve birimler şunlardır :

1 — Kâğıt İşleri Müdürlüğü :

- a) Gelen evrakla ilgili işlemlerin incelenmesi
- a) Müracaat bürosunun faaliyetlerinin incelenmesi
- c) Giden evrakla ilgili işlemler
- ç) Müteferrik görevler

2 — Gereç Müdürlüğünün faaliyetleri :

- a) Bu müdürlüğün harcamalarını kapsayan bütçe tekliflerini hazırlamak
- b) Bütçede vaz edilen tahsisatların taşra ve merkez dairelerine dağıtılması
- c) Merkez dairelerinin tahsisatlarının harcama işleri
- ç) Bakanlık adına mübayaa edilen metanın ambarlanması
- d) Ayniyat hesabı kat'isinin Sayıştay'a verilmesi
- e) Geçmiş yıllar borçlarını takip etmek ve gerekli işlemleri yapmak
- a) Bakanlık âmiri ita mutemetliği
- g) Bakanlık binasının ve makinelerin bakım ve tamirâtı
- h) Müteferrik işler

3 — Daire Müdürlüğü işleri :

- a) Dairenin temizlik işlerini yaptırmak
- b) Personel ve disiplin işleri

4 — Bakanlık Doktorluğu faaliyetleri :

İçişleri Bakanlığı merkez kuruluşlarında yürütülen bu araştırmada, inceleme ve araştırma safhası tamamlanmıştır. Halen toplanan bilgi ve vakıalar değerlendirilmekte ve rapor yazımına devam olunmaktadır.

8 — BAKANLIK MAKAMI VE DANIŞMA BİRİMLERİ ARAŞTIRMASI :

Esas itibariyle, diğer araştırmaların getireceği bilgi ve vakıalarla başlanması gereken bu araştırma bölümünde asgari üç araştırmacının çalışması gerekmektedir. Bakanlıkca personel takviyesi yapılmak üzere ve diğer ekiplerle işbirliği halinde düzenlenecek bir çalışma planı ile bu araştırmaya en kısa zamanda başlanacaktır.

Bu ekibin araştırma kapsamına Bakanlık Makamı ve Makama doğrudan doğruya bağlı bürolarla (Özel Kalem, Basın Bürosu, Teşkilât Metot Bürosu, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile İlişkiler Bürosu, Yaverlik) Müsteşarlık, Müsteşar Muavinlikleri, Müdürler Encümeni, Koordinasyon Kurulu, Merkez Valileri, Tetkik Kurulu, Teftiş Kurulu ve Hukuk Müşavirliği girmektedir.

Yukarıda sayılanlardan yalnızca Tetkik Kurulu (Yayın Müdürlüğü ve Kütüphane ile birlikte) ile Koordinasyon Kurulu araştırması yapılmıştır. Bu araştırma :

Ziya Kasnakoğlu Tetkik Kurulu Üyesi

Tarafından yürütülmüştür. Araştırmacı, incelemelerini bitirmiştir, halen raporunu yazmaktadır.

VI — BUNDAN SONRA YAPILACAK İŞLER :

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını yeniden düzenlemek amacıyla 14 aydanberi devam eden araştırmalar hakkında genel olarak verilen bu izahattan sonra, çalışmaların aynı metod içinde sonuçlanabilmesi için, bundan sonra geçirilmesi gerekli safhaları şöylece özetlemek mümkündür :

1 — Bakanlık dışı kuruluşlarda halen devam etmekte olan inceleme ve mülâkatlar tamamlanacaktır.

2 — Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü, Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı, Tetkik Kurulu Başkanlığı, Özlük İşleri Genel Müdürlüğü ve Kâğıt İşleri Müdürlüğü, Gereç Müdürlüğü dışındaki Bakanlık birimlerinde inceleme ve araştırmalar yapılacaktır. (Yukarıda sayılan birimlerde araştırmalar tamamlanmıştır.)

3 — Bu şekilde tamamlanacak olan araştırmalarla, hem merkezde, hem taşrada toplanan bilgi ve vakıalar araştırmacılar tarafından değerlendirilip, belli bir çerçeve içinde standart ön raporlara bağlanacaktır.

4 — Araştırmacı ön raporları ekipler içinde tartışılacak, ekipler arası koordinasyon sağlanacak, bilgiler ve vakıalar süzülerek, birleştirilerek ve genelleştirilerek ekip raporları tanzim edilecektir.

5 — Ekip raporları Yönetim Kurulunda tartışılacak ve kesin şeklini alacaktır.

Halen yalnızca Bakanlık mensupları arasından seçilen 7 kişiden kurulu bulunan Yönetim Kurulu, ekip raporlarını tartışmaya başladığı zaman Üniversitelerden, Bilim Kurumlarından ve Devlet Plânlama Teşkilâtından çağırılacak elemanlarla takviye edilecek ve ayrıca konuların görüşülmesinde ilgili bakanlık temsilcileri, raporlar evvelden kendilerine gönderilmek suretiyle, davet edileceklerdir.

6 — Kesinleşen ekip raporlarının ışığı altında «İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme (İÇ - DÜZEN) Raporu» kaleme alınacak ve tekrar Yönetim Kurulunda tartışılarak kesin şeklini aldıktan sonra hem genel rapor, hem de bunun müstenidatını teşkil eden ekip raporları bastırılacaktır.

7 — Bu raporların ışığı altında, konular bir öncelik sırasına konularak düzenlemeye esas teşkil edecek mevzuat hazırlığına girilecektir. Şüphesiz önceliğin tesbitinde, doğrudan doğruya emir ve genelgelerle düzeltilecek hususlar birinci sırayı alacak, diğer mevzuat çalışmaları bunu takip edecektir.

VII — SONUÇ :

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden düzenlemek amacıyla yapılan çalışmaların ana unsurlarını şöyle özetlemek mümkündür.

1 — İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden düzenlemek maksadiyle yapılan araştırmalar açık ve belli bir hedefe yöneltilmiştir.

2 — Bu araştırmaları yapmaya ve sonuçlandırmaya ehil bir teşkilât kurulmuş, bu teşkilâtla bilimsel kuruluşlar arasında sıkı bir işbirliği sağlanmıştır. Bu işbirliği bilhassa araştırma teknik ve metodları ile teşkilâtlandırma konularını kapsayan seminerde araştırıcıların eğitimi safhasıyla araştırıcıların hazırladıkları raporların nihai değerlendirilmesinde kesafet kazanmış, arada, araştırmanın yürütümünde de gerekli iştişareler yapılmıştır.

3 — İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili bütün problemlere müşterek çözüm yolları bulabilmek, konular arasındaki ilişkileri tesis edebilmek, her konunun teşkilât üzerindeki etkilerini inceleyebilmek, diğer kuruluşlarla olan münasebetleri ve bu münasebetlerin olumlu ve olumsuz yönlerini aydınlığı kavuşturabilmek ve ancak bundan sonra, bütün hizmetler, kuruluşları ve aralarındaki ilişkileri bileerek, sonuca ulaşmak şeklinde bir metod uygulandığı için, Bakanlık hizmet ve teşkilâtiyle ilgili olduğu tesbit edilen 3000 kadar konu üzerinde derinliğine bir araştırma yapılmaktadır.

4 — Bu üçbine yakın konunun büyük bir kısma üzerinde, bilgi ve vakıa toplama yönünden, inceleme ve araştırma tamamlanmış durumdadır. Bunun nasıl ve nerelerde tamamlandığı bu broşürün diğer bölümlerinde gösterilmiştir.

5 — Bakanlığımız yapılmakta olan araştırmanın en tehlikeli geçiş noktasının bu safha olduğu kanaatindedir. Zira inceleme ve araştırmanın bu safhasında, elde, incelenmiş ve yapılan tahliller sonunda problem olduğu ortaya çıkmış binlerce aksaklık ve bunlara, konuyu inceliyen araştırıcı tarafından geliştirilmiş binlerce çözüm yolu bulunmaktadır. İşin tehlikesini daha açıkca belirtmek bakımından şunu da açıklamakta fayda vardır ki binlerce çözüm yolundan çok önemli kısmı, hemen uygulamaya konulabilecek ve fazla bir emek ve kaynağa ihtiyaç göstermeden pratik neticeler alınabilecek karakterde gözükmektedir. Bu durumda elbetteki ilk akla gelen bunların hemen uygulanması konulması olmaktadır.

Ancak, uyguladığımız metod muvacehesinde, pratik faydalar sağlıyacağı ümit edilen bu tedbirin aslında ümit edilen faydalar bir yana, daha çok zarar getireceği tesbit edilmiştir. Tevhit edeceği mahzurlar şöylece özetlenebilir :

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili bulunan 3000 konu, evvelâ ekiplere göre guruplandırılmış, sonra da münferit konular halinde

araştırmacılar arasında taksim edilmiştir. Araştırmacıların her münferit konuyu için verecekleri ön raporlar yalnızca, o konunun kendi içinde derinliğine incelenip, özel şartlarına göre değerlendirilerek tahlil edilmesi sonunda ortaya çıkan aksaklıkları giderecek çözüm yollarını ihtiva edecektir. Bu raporlar evvelâ ilgili ekipte, sonra da Yönetim Kurulu'nda tartışılarak diğer konularla olan ilişkileri tesbit edildikten sonradır ki genel ve kesin çözüm yollarına ulaşılabacaktır. Bu tartışmalar yapıp gerekli birleştirme ve genellemeler sağlanmadıkça araştırmacı raporlarındaki bütün tavsiyeleri birer geçici çözüm yolu olarak kabul etmek zaruridir. Bu geçici çözüm yollarına göre amel etmenin isabetsizliği aşıkârdır. Böyle bir hareket en azından ortaya birbirine zıt, diğer problemlerle ilişkileri iyice ayarlanmamış binlerce tavsiye çıkaracaktır ki, bu durum Bakanlık hizmet ve teşkilâtındaki bütünlük ve dengeyi büsbütün bozacak ve varılmak istenilen hedefin tam tersine ulaşılacaktır.

6 — Araştırma, makul derecede uzun bir süreye ihtiyaç göstermektedir. «Makul süre» nin sınırını tesbit edebilmek için İçişleri hizmet ve teşkilâtının şûmulünü ve Vatan sathına yaygınlık derecesini düşünmek gerekmektedir. Bu şûmul ve yaygınlığı şu rakkamlar yeteri derecede gösterebilir:

a — İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettiş'lerinin teftişine, bütün il, ilçe ve bucak'lara yayılmış 10.000 ni aşkın kuruluş tâbi bulunmaktadır.

b — Vali, kaymakam ve bucak müdürlerinin İçişleri Bakanlığına bağlı olmaları sebebiyle, taşra'da yürütülmekte bulunan Devlet hizmetlerinin, derece farkı olmakla beraber, hemen tamamı İçişleri hizmet ve kuruluşlarına etki yapmaktadır. Nitekim araştırma ve inceleme yapılan 1023 birimden sadece 398 i İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Diğer 625 kuruluş İçişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıklara ve müstakil genel müdürlüklere ait bulunmaktadır.

Hizmet ve kuruluşlar arasındaki sıkı ilişki inceleme ve araştırmanın kapsamını bu derece geniş tutmayı gerektirmiştir.

c — Mahallî idarelerle ilgili mevzuat İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlandığı gibi, mahallî idareler üzerindeki en etkili vesayet hakları da İçişleri Bakanlığına ve bu Bakanlık personeline ait bulunmaktadır.

2 — Bu araştırmaları yapmaya ve sonuçlandırmaya ehil bir teşkilât kurulmuş, bu teşkilâtla bilimsel kuruluşlar arasında sıkı bir işbirliği sağlanmıştır. Bu işbirliği bilhassa araştırma teknik ve metodları ile teşkiltlendirme konularını kapsayan seminerde araştırıcıların eğitimi safhasıyla araştırıcıların hazırladıkları raporların nihai değerlendirilmesinde kesafet kazanmış, arada, araştırmanın yürütümünde de gerekli iştişareler yapılmıştır.

3 — İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili bütün problemlere mişterek czm yolları bulabilmek, konular arasındaki ilişkileri tesis edebilmek, her konunun teşkilât üzerindeki etkilerini inceleyebilmek, diğer kuruluşlarla olan münasebetleri ve bu münasebetlerin olumlu ve olumsuz yönlerini aydınlığı kavuşturabilmek ve ancak bundan sonra, bütün hizmetler, kuruluşları ve aralarındaki ilişkileri bileerek, sonuca ulaşmak şeklinde bir metod uygulandığı için, Bakanlık hizmet ve teşkilâtiyle ilgili olduğu teşbit edilen 3000 kadar konu üzerinde derinliğine bir araştırma yapılmaktadır.

4 — Bu bine yakın konunun büyük bir kısmı üzerinde, bilgi ve vakıa toplama yönünden, inceleme ve araştırma tamamlanmış durumdadır. Bunun nasıl ve nerelerde tamamlandığı bu broşürün diğer bölümlerinde gösterilmiştir.

5 — Bakanlığımız yapılmakta olan araştırmanın en tehlikeli geçiş noktasının bu safha olduğu kanaatindeyiz. Zira inceleme ve araştırmanın bu safhasında, elde, incelenmiş ve yapılan tahliller sonunda problem olduğu ortaya çıkmış binlerce aksaklık ve bunlara, konuyu inceliyen araştırıcı tarafından geliştirilmiş binlerce czm yolu bulunmaktadır. İşin tehlikesini daha açıkca belirtmek bakımından şunu da açıklamakta fayda vardır ki binlerce czm yolundan ck önemli kısmı, hemen uygulamaya konulabilecek ve fazla bir emek ve kaynağa ihtiyaç göstermeden pratik neticeler alınabilecek karakterde gözükmektedir. Bu durumda elbetteki ilk akla gelen bunların hemen uygulanmıya konulması olmaktadır.

Ancak, uyguladığımız metod muvacehesinde, pratik faydalar sağlıyacağı mit edilen bu tedbirin aşlında mit edilen faydalar bir yana, daha ck zarar getireceği teşbit edilmiştir. Tevhit edeceği mahzurlar şöylece özetlenebilir :

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtiyle ilgili bulunan 3000 konu, evvelâ ekiplere göre guruplandırılmış, sonra da münferit konular halinde

araştırmacılar arasında taksim edilmiştir. Araştırmacıların her münferit konuyu için verecekleri ön raporlar yalnızca, o konunun kendi içinde derinliğine incelenip, özel şartlarına göre değerlendirilerek tahlil edilmesi sonunda ortaya çıkan aksaklıkları giderecek çözüm yollarını ihtiva edecektir. Bu raporlar evvelâ ilgili ekipte, sonra da Yönetim Kurulu'nda tartışılarak diğer konularla olan ilişkileri tesbit edildikten sonradır ki genel ve kesin çözüm yollarına ulaşılabilecektir. Bu tartışmalar yapıp gerekli birleştirme ve genellemeler sağlanmadıkça araştırmacı raporlarındaki bütün tavsiyeleri birer geçici çözüm yolu olarak kabul etmek zaruridir. Bu geçici çözüm yollarına göre amel etmenin isabetsizliği aşikârdır. Böyle bir hareket en azından ortaya birbirine zıt, diğer problemlerle ilişkileri iyice ayarlanmamış binlerce tavsiye çıkaracaktır ki, bu durum Bakanlık hizmet ve teşkilâtındaki bütünlük ve dengeyi büsbütün bozacak ve varılmak istenilen hedefin tam tersine ulaşılabilecektir.

6 — Araştırma, makul derecede uzun bir süreye ihtiyaç göstermektedir. «Makul süre» nin sınırını tesbit edebilmek için İçişleri hizmet ve teşkilâtının şûmulünü ve Vatan sathına yaygınlık derecesini düşünmek gerekmektedir. Bu şûmul ve yaygınlığı şu rakamlar yeteri derecede gösterebilir:

a — İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettiş'lerinin teftişine, bütün il, ilçe ve bucak'lara yayılmış 10.000 ni aşkın kuruluş tâbi bulunmaktadır.

b — Vali, kaymakam ve bucak müdürlerinin İçişleri Bakanlığına bağlı olmaları sebebiyle, taşra'da yürütülmekte bulunan Devlet hizmetlerinin, derece farkı olmakla beraber, hemen tamamı İçişleri hizmet ve kuruluşlarına etki yapmaktadır. Nitekim araştırma ve inceleme yapılan 1023 birimden sadece 398 i İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Diğer 625 kuruluş İçişleri Bakanlığı dışındaki bakanlıklara ve müstakil genel müdürlüklere ait bulunmaktadır.

Hizmet ve kuruluşlar arasındaki sıkı ilişki inceleme ve araştırmanın kapsamını bu derece geniş tutmayı gerektirmiştir.

c — Mahallî idarelerle ilgili mevzuat İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlandığı gibi, mahallî idareler üzerindeki en etkili vesayet hakları da İçişleri Bakanlığına ve bu Bakanlık personeline ait bulunmaktadır.

Diğer taraftan mahallî idareler yapmakta oldukları çeşitli hizmetler yönünden diğer bakanlık ve kuruluşlarla da çeşitli ilişkiler kurmuşlardır. Mahallî idare hizmetleri ve Devletle mahallî idareler arasındaki vesayet ilişkileri üzerinde yapılmakta olan araştırmalar, zarurî olarak bütün bu bakanlık ve kuruluşları da kapsamına almaktadır.

Yukarda verilen şu kısa izahat İçişleri hizmet ve teşkilâtı üzerinde yapılmakta olan araştırmanın bu derece şûmullü tutulmasının nedenlerini ortaya koymaktadır.

Bu derece şûmullü bir araştırma için yeteri derecede süre tanınmasından daha tabii bir şey olamaz. Araştırmanın başından beri geçen 15 aylık sürede kazanılan tecrübe, eldeki iş hacmi ve bugün ulaşılan seviye, İÇ - DÜZEN Araştırmasının, bütün safhalarıyla, en erken 1969 yılı sonunda tamamlanabileceğini göstermektedir.

Diğer taraftan mahallî idareler yapmakta oldukları çeşitli hizmetler yönünden diğer bakanlık ve kuruluşlarla da çeşitli ilişkiler kurmuşlardır. Mahallî idare hizmetleri ve Devletle mahallî idareler arasındaki vesayet ilişkileri üzerinde yapılmakta olan araştırmalar, zarurî olarak bütün bu bakanlık ve kuruluşları da kapsamına almaktadır.

Yukarda verilen şu kısa izahat İçişleri hizmet ve teşkilâtı üzerinde yapılmakta olan araştırmanın bu derece şûmullü tutulmasının nedenlerini ortaya koymaktadır.

Bu derece şûmullü bir araştırma için yeteri derecede süre tanınmasından daha tabii bir şey olamaz. Araştırmanın başından beri geçen 15 aylık sürede kazanılan tecrübe, eldeki iş hacmi ve bugün ulaşılan seviye, İÇ - DÜZEN Araştırmasının, bütün safhalarıyla, en erken 1969 yılı sonunda tamamlanabileceğini göstermektedir.

